
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**2023
TISZAJENŐ Község Önkormányzata**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
1. A HEP IT részletei	63
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	63
A beavatkozások megvalósítói	64
Jövőképünk	64
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	64
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése	66
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás	68
A megvalósítás előkészítése	68
A megvalósítás folyamata	69
Monitoring és visszacsatolás.....	71
Nyilvánosság.....	71
Érvényesülés, módosítás	72
4. Elfogadás módja és dátuma	73

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel Tiszajenő Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Alapvető cél, hogy az Önkormányzat az általa biztosított szolgáltatások magas színvonala hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt elérhető élethez.

A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába. A pályázati lehetőségek magasabb fokú kihasználása segítséget nyújt, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok és az idősek számára. A település hosszú távú fejlődésének és lakosság megtartó erejének növelése érdekében hátránykompenzáló programok indítása, szociális foglalkoztatókkal a kapcsolat megszilárdítása, a szociális háló megerősítése a társadalmi kirekesztődés ellen. Közösségi programok generációk bevonásával, egymás megismeréséért és segítéseért.

A Program kiemelt figyelmet fordít „A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló” Kormányrendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a mélyszegénységben élők, a nők, a fogyatékkal élők, az idősek és a gyermekek helyzetére.

A település bemutatása

Tiszajenő 1954-ben alakult önálló községgé Vezseny és Jászkarajenő határából. Pest megye ezzel vesztette el végleg az 1950-es megyerendezés során néhány kilométernyire zsugorodott Tisza-partját. A település három megye határán fekszik, Szolnoktól dél-délnyugatra, 23 km-re fekszik, a Tisza jobb partján. Északra Tiszavárkony, Délre Tiszakécske, Nyugatra Jászkarajenő, Keletre pedig Vezseny fekszik tőle. Vasúton és közúton egyaránt megközelíthető, így közlekedési feltételei igen kedvezőek. Fekete, homokos földje elsősorban szőlőművelésre tette alkalmassá. E mellett ma is, éppúgy, mint régen, még jellemző a szántóföldi növény- és gyümölcsstermesztés.

A település egyik sajátossága a nagy kiterjedésű külterület és zártkert, ahol az állandó életvitelszerű lakosok száma növekedést mutat, ez mintegy 2659,4Ha és a település közigazgatási területe összesen 2814,141 ha.

Tiszajenő - Szárazérpart a víz közelsége miatt már a neolitikumban is lakott hely volt.1469-ben fordul elő a település az írásos forrásokban (Jenew alakban), elnevezése az Ómagyar Jenő törzshöz való területi tartozására utal. Birtokosa a XV. században a Jeney család, 1535-ben a Jánoshidai premontrei prépostság és Pásztói Miklós. A török hódoltság idején elpusztult, majd újranevesült. 1653-ban a középkori Jenő csak részben volt őse a mai Tiszajenőnek. Miután a XIX. század elején a Földváry család visszaszerezte a már pusztá Tiszajenő birtokjogát, bérbeadás útján értékesítette a területet. Bérelője, Vezseny földesura Podmaniczky báró engedélyezte vezsenyi jobbágynak, hogy a pusztán szőlőt

telepítsenek. 1949-ben Pusztajenő kérte, hogy a Vezsenyi szőlőkkel együtt önálló községgé alakulhasson. Az új község 1954. november 28-án alakult meg. Idegenforgalmi aspektusból az Észak-Alföld turisztikai régióhoz, valamint az Alföld és Tisza-tó turisztikai és idegenforgalmi marketing régióhoz kapcsolódik. Településünkön ered a több mint 100 éve felfedezett Mira Gyógyvíz, amelynek palackozása már csak részben történik a településen. Kútcsopotjait 1922-ben telepítették, palackozóját angol tőkével alapították meg, melyet 1949-ben államosítottak. Jelenleg a gyöngyösi székhelyű Gyógyterm/Medaqua Kft. a működtető, sajnos minimális létszámú dolgozóval.

A Tisza folyó által nyújtott kellemes pihenési lehetőség, a település tiszta levegője és csendje Tiszajenő községet vonzó célponttá teszi, a horgászok és a cserkész táborok számára.

Demográfiai adatok

Az állandó népesség száma jelenleg 1580 fő, a lélekszáma évek óta egyre kisebb mértékű növekedés észlelhető. A település kor szerinti összetételéből kitűnik, hogy megfelel az országos trendnek, vagyis a gyermek korosztály mértéke nem magas.

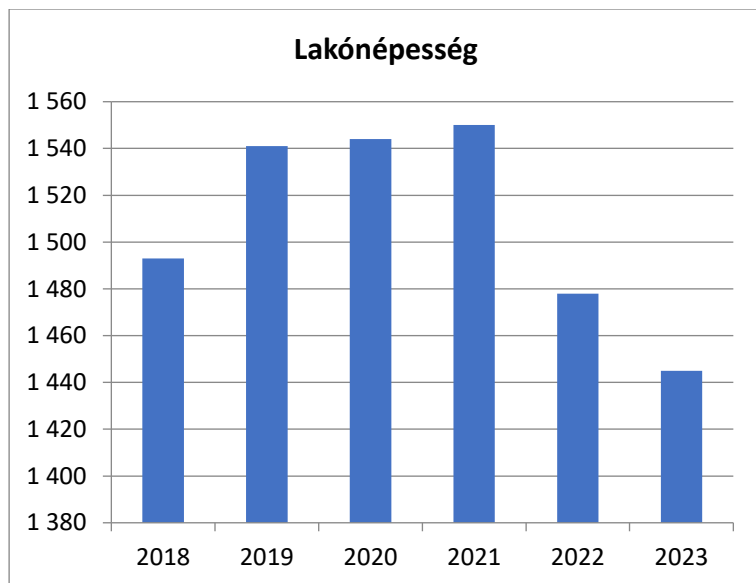
Településünkön a lakosság nemzetiségi összetétele terén roma kisebbség nincs. Probléma ebből kifolyólag nem tapasztalható az együttélés terén, nincs sem lakhatási, sem oktatási szegregáció. Továbbá a hátrányos megkülönböztetés egyéb formái sincsenek jelen.

Más védett csoport esetében sem tapasztalható az esélyegyenlőségüket sértő, vagy hátráltató körülmény. Továbbra is felmerülő probléma a külterületen élők infrastrukturális környezet javítása, az akadálymentesítés terén lefaragandó kisebb mértékű elmaradás, amit eddig forráshiány miatt nem sikerült megoldani, továbbá új munkahelyek teremtése és a szociális foglalkoztatás megerősítése.

A külterületen élők száma növekszik, jelenleg 344 fő ez mintegy 22%-a a jelenlegi lakónépességnek.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 493	bázis év
2019	1 541	103,22%
2020	1 544	100,19%
2021	1 550	100,39%
2022	1 478	95,35%
2023	1 445	97,77%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

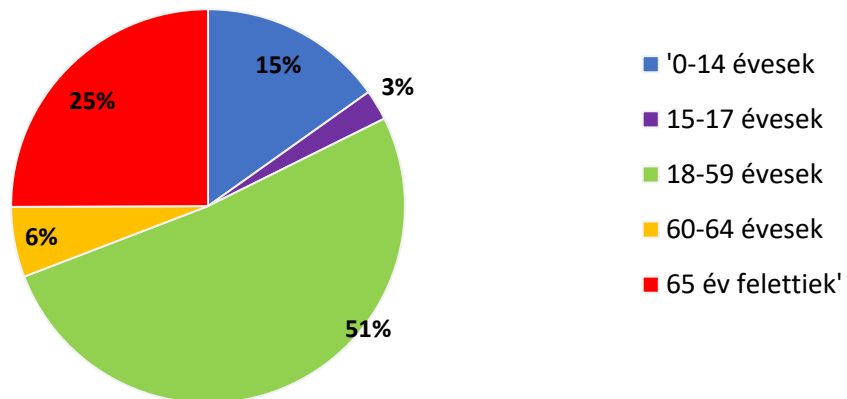
Az országos népesedési tendenciák a településre továbbra is jellemzőek, bár 2021 évig még mérsékelt növekedés mutatkozott, ez mára visszaesett.

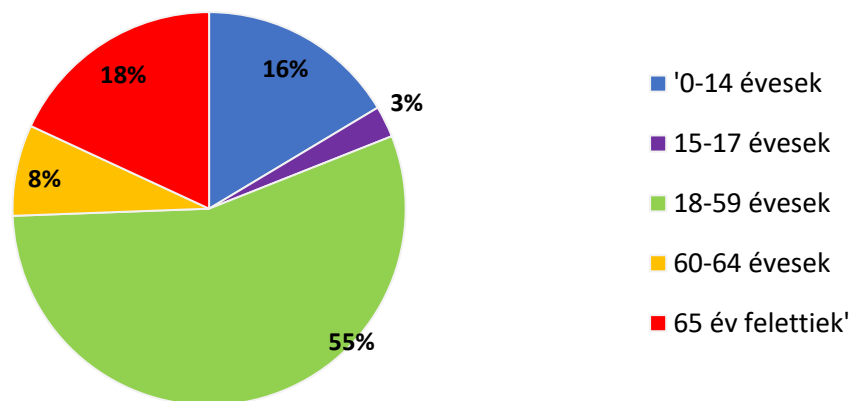
Tiszajenő demográfiai problémáját a táblázat és diagram is jól mutatja, miszerint még mindig magas a 65 év felettiek száma

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	774	798	1572	49,24%	50,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			51	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	127	121	248	8,08%	7,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	20	20	40	1,27%	1,27%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	429	411	840	27,29%	26,15%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	58	46	104	3,69%	2,93%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	140	200	340	8,91%	12,72%
Forrás: TelR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

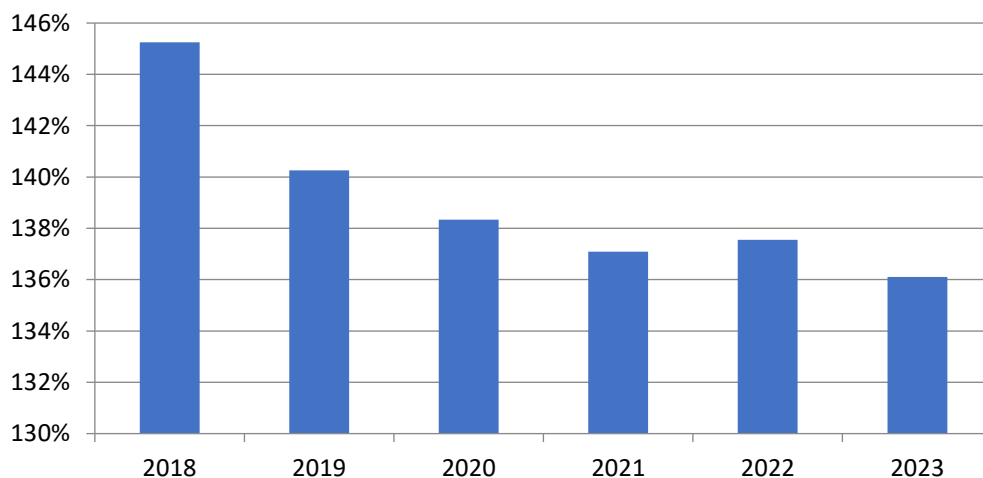

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Az öregedési index jól mutatja a FALUSI CSOK általi ház vásárlások időszaki növekedését, majd az ismételt visszaesést.

Öregedési index (%)

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	321	221	145,25%
2019	331	236	140,25%
2020	332	240	138,33%
2021	340	248	137,10%
2022	348	253	137,55%
2023	343	252	136,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elvándorlások száma a központi intézkedéseknek, azaz a lakástámogatási rendszernek köszönhetően mérséklődik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-4,68
2019	36,91
2020	3,89
2021	-0,65
2022	12,55
2023	-8,89

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-8,69
2019	-2,64
2020	-3,89
2021	-0,65
2022	-11,89
2023	-8,89

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR
Az elhalálozások száma még mindig megelőzi a születést.

Tiszajenő Önkormányzatának Képviselő-testülete és szervei a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl, a nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, civil szerveződésekkel, egyházzal, társulásaival, egyesületekkel és alapítványával közösen, azok anyagi támogatása mellett törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőséget a társadalmi élet minden területén.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak.

Értékként kezeljük:

Szolidaritás

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülni lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

A pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat.

A gyakorlat azt mutatja, hogy a hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció pusztá tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez.

A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében település Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszajenő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja, az egyes, a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket, különösen:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedések
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedések;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedések;
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Célunk az, hogy intézményeinkben, működésünk során érvényesüljön

- a szegregációmentesség;
- a diszkriminációmentesség;
- a társadalmi integráció támogatása;
- a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása;
- megkülönböztetés tilalma;
- egyenlő bánásmód betartása;
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás kialakítása.

A HEP helyzetelemző részének célja

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31 § -a az alábbiak szerint kötelezi az önkormányzatokat arra, hogy települési esélyegyenlőségi programot fogadjanak el:

„31. § A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot az e törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az településfejlesztési terv anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.”

Tiszajenő Önkormányzatának Képviselő-testülete és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházzal, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen, azok anyagi támogatása mellett, törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak. Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében település Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan programok tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Magyar Köztársaság Országgyűlése elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség – tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének 70/A. §-ra – megalkotta a 2003. évi CXXV. törvényt az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja¹ készítette 2012 decemberében az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

A sablon célja, hogy az önkormányzatok szakmailag megalapozott, jogszabályokhoz igazodó helyzetelemzést és tervet tudjanak készíteni az esélyegyenlőség területén, ezzel biztosítva a megvalósítás sikerességét. A sablon használható teljesen új HEP készítésére, de alkalmas arra is, hogy az adott önkormányzat áttekinthesse, hogy a már meglévő HEP-et mivel szükséges kiegészíteni.

A Sablon része a Melléklet 1., mely az esélyegyenlőség alapú helyzetelemzés elvégzéséhez szükséges adatgyűjtő táblákat és a táblák kitöltését segítő értelmezéseket tartalmazza. A Sablon kitöltéséhez nyújt további segítséget azaz Útmutató, mely a Helyi Esélyegyenlőségi Program kidolgozásának képzési segédlete. E mellett a TKKI által foglalkoztatott esélyegyenlőségi mentorok és asszisztensek szakmai műhelyekben megvalósított háromnapos képzésekkel és személyes tanácsadással támogatják az önkormányzatok képviselőit településük esélyegyenlőségi programjának megalkotásában. Mind ehhez járul az a virtuális tér, melyen keresztül azonnal elérhető a szükséges szakmai dokumentáció és a személyes segítségnyújtás is. Mindezt kiegészíti a TKKI által megjelentetett tanulmánykötet, mely az esélyegyenlőséghez kapcsolódó háttértudásokat foglalja össze.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése és az esélyegyenlőség előmozdítása, mint szabályozási tárgy nem előzmények nélküli a magyar jogban. A törvény megalkotásáig azonban az addig hatályos jogszabályok nélkülözték az egységes fogalomhasználatot, és a jogalkotó nem biztosított megfelelő eszközöket a jogsértésekkel szembeni fellépéséhez sem.

Ezért volt szükség egy olyan általános Antidiszkriminációs törvény megalkotására, amely egyrészt a már meglévő szabályokat koherenssé teszi, másrészt kitölti azokat a réseket, amelyek a szabályozásban mutatkoztak, harmadrészt pedig megfelelő eljárási rendelkezéseket biztosít a jogsértésekkel szembeni fellépéshez.

Az egyenlő bánásmód követelménye a kötelezettekől azt kívánja meg, hogy tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást, vagy jogellenes elkülönítést eredményez. Alapvetően tehát az egyenlő bánásmód követelménye az egyik oldalon negatív kötelezettséget jelent, mert a kötelezettek nem sérthetik meg mások egyenlő emberi méltóságát; a jogosultak vonatkozásában ugyanakkor ez azt eredményezi, hogy mindenkinek jogosultságként kikényszeríthető igénye van arra, hogy őt egyenlő méltóságú személyként kezeljék. Ennek megfelelően az államnak az egyenlő bánásmód követelménye tekintetében a jogsérelmet elszenvedők számára elsősorban a jogsérelmekkel szembeni fellépés eszközrendszerét kell biztosítania.

Az eleve hátrányos helyzetben levő személyek formálisan egyenlőként való kezelése ugyanakkor a hátrányos helyzet konzerválásával járna. Ahhoz, hogy a hátrányos helyzetben levő személyek ezt a hátrányukat ledolgozhassák, nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen.

A törvény emellett biztosítja azt is, hogy a jogsérelmet szenvedett személyek minden esetben megfelelő közigazgatási jogi eljárás igénybevételevel léphessenek fel a jogsértőkkel szemben.

A törvény az egyenlő bánásmód követelményének szektorális kérdéseire is kitér, ennek megfelelően egyaránt foglalkozik a foglalkoztatásban, a szociális biztonság és az egészségügy területén, az oktatásban vagy a lakhatási ügyekben, illetve az áruk forgalma és a szolgáltatások igénybevétele során megjelenő hátrányos megkülönböztetéssel. A törvény az esélyegyenlőséggel kapcsolatban keretszabályozás kialakítására tesz kísérletet.

Az előzőekben kifejtettek szerint az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban nem normatív szabályozás megalkotása által, hanem konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. A területet érintő szabályozásnak ennek megfelelően az a feladata, hogy olyan keretet biztosítson ezen állami intézkedéseknek, amelyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) BM HEP Útmutató alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. Tiszajenő Község Önkormányzata Képviselő-testülete az 1/2015. (II.16.) önkormányzati rendelete fogalmazza meg a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozását.

A rendelet meghatározza a pénzbeli támogatások és a természetbeni juttatások formáját és a döntési hatásköröket. Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított és megszervezett szociális gondoskodás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson azoknak, akik életkoruk, egészségi állapotuk, jövedelmi és vagyoni helyzetük folytán felmerülő problémáik megoldására önerőből nem képesek. A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, továbbá a településen működő oktatási, egészségügyi és civil szervezetek kötelesek együttműködni, a tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tiszajenő Gazdasági Programját 2020-ban és 2025-ben készítette el, ehhez kapcsolódik a Település fejlesztési koncepció és a Település rendezési terv. A dokumentumok olyan prioritásokat határoznak meg, amelyek megvalósításával a településen élők helyzete javul, mindez az egyenlő esélyek biztosítását is segíti.

A program prioritásai a következők:

Infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése: A település ivóvíz hálózat vezetékhálójának korszerűsítése, bővítése a zártkerti, külterületeken. Hátra van a település egy részén a belvíz elvezetés megoldása. Továbbra is indokolt belterületi útjaink és a külterületi lakott földutak felújítása, portalaníttatása. Az EURO-VELO kerékpárút Tiszajenői szakasz kiépítése és a még hiányzó középületek korszerűsítése, energia racionalizációja. A közösségi szintér komplex belső felújítása és bővítése a kültéri események színteréhez kapcsolódva. Emlékpark kialakítása, a nemzeti ünnepeink méltó megemlékezéséhez. A lakosság számára szükséges biztosítani a gyógyszerügyi szolgáltatást és egy bankautomata telepítését.

A tárgyi fejlesztések mellett legalább olyan fontos a közösség fejlesztése, a lakosok közötti összetartás erősítése, elsősorban a kulturális - sport programok és a hagyományápolás eszközeivel.

Gazdaságfejlesztés: az önkormányzat gazdasági tevékenységének kialakításával segíti a településen élők foglalkoztatását.

Közbiztonság fejlesztése, civil szervezetek működésének támogatása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Tiszajenő egyes feladatokat a Szolnoki Többcélú Kistérségi Társulás útján lát el. A kistérség hátrányos helyzetű, azonban nem tartozik a leghátrányosabb helyzetű és a komplex programmal segítendő leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé. Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepció fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzet, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül:

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára
- Közbiztonság, bűnmegelőzés

Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Célszerű és szükséges támaszkodni a rendelkezésre álló adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetkepe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése. Ebben a pontban csak felvázolni szükséges a felhasznált kutatásokat, megnevezni a rendelkezésre álló, az esélyegyenlőség javítása szempontjából fontos és releváns adatbázisokat, esetlegesen hiányzó adatokat. A következő fejezetekben ezekre az adatokra (is) támaszkodóan kell elvégezni a részletes elemzést.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a fogyatékos személyekről azok foglalkoztatásáról, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

Ezen meghatározást alapul véve Tiszajenő község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

Fontos tudatosítani továbbá, hogy nem minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. A cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.

A mélyszegénység összetett jelenség, melynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai és foglalkoztatottsági deficitekben mutatkozik meg és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnése, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére - nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira – a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetőek vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység (a „szegénység fiatal arca” - a szegények mintegy 30 %-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik) valamint a falusi lakókönyezet. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. A rossz családi minták átörökítése is közrejátszik abban, hogy egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nem látják a kiutat, elfogadják, hogy nincs számukra visszaút. Településünkön éppen az elöregedés miatt, a külterület (tanyák, zártkertek) mint élhető lakóövezet egyre elérhetőbb és vonzóbb a fiatal családalapítók és nagycsaládosok körében. Erre való tekintettel is törekednünk kell a szegregáció kialakulásának megelőzésére.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, és az iskolai végzettségek figyelembevételével készítettünk elemzéseket.

A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk. Ám jól követhető, hogy a családot alapítók és nehéz anyagi helyzetbe kerülő családok számára főleg a zártkerti és külterületi ingatlanok válnak megfizethetővé.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. A fogalmak, azonban nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850.000 gyermek. Ezt a tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	49,32	25,82
2019	47,61	23,53
2020	51,15	26,63
2021	50,25	24,68
2022	50,60	24,12
2023	50,41	20,03

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szociális törvény alapján:

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) *jövedelem*: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) és (1c) bekezdésben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló [1995. évi CXVII. törvény \(a továbbiakban: Szjtv.\)](#) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a [Szjtv. 1. számú melléklete](#) szerinti adómentes bevételt, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) *vagyon*: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog, továbbá pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt – jövedelemként figyelembe nem vett – összeg, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetve összege a szociális vetítési alap összegének a harmincszorosát, vagy

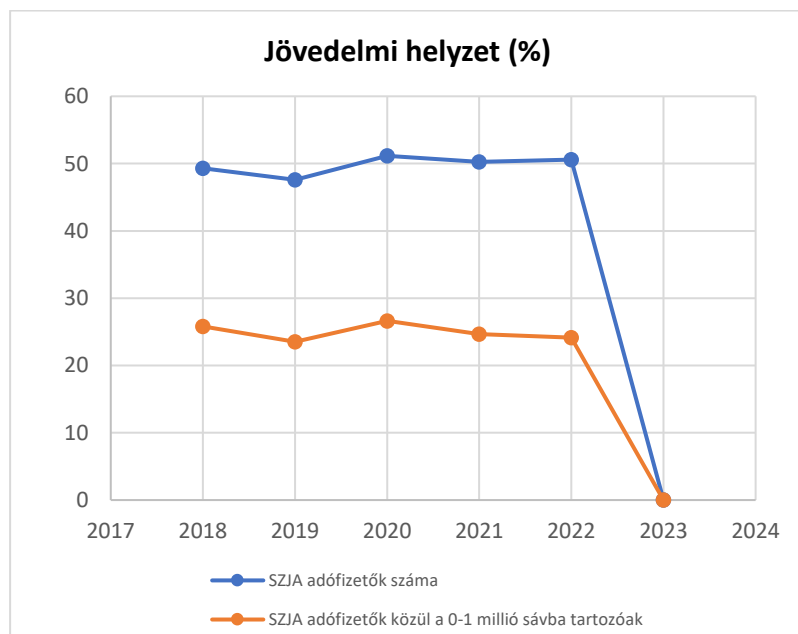
bb) együttes forgalmi értéke a szociális vetítési alap összegének a nyolcvanszorosát

meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény így fogalmaz:

„4.§ i) *jövedelem*: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott – belföldről vagy külföldről származó – vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkor legkisebb munkabér összegét;

j) *rendszeres jövedelem*: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem;”

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Településünkön a foglalkoztatottak száma az országos átlagnak és a kistépülésekre jellemző foglalkoztatottsági rátának megfelelő.

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében közmunkaprogramot szervez. A munkanélküliek számára egyre több lehetőség

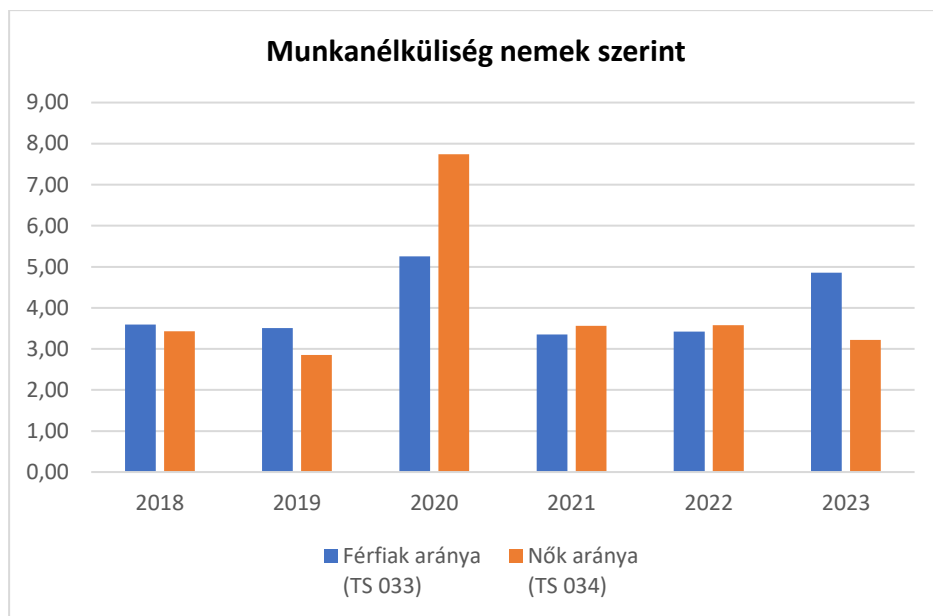
nyílik, hogy szakképzést nyújtó tanfolyamokon piacképes szakmát szerezzenek. Az önkormányzat által szervezett foglalkoztatás időtartama legalább harminc munkanap, kivéve, ha az aktív korú nem foglalkoztatott személyt alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatják. Az alkalmi munkavállalói könyvvel közcélú munka keretében történő foglalkoztatásra abban az esetben kerülhet sor, ha a foglalkoztatás első napjától számított hat hónapon belül a foglalkoztatás együttes időtartama eléri a harminc munkanapot. A foglalkoztatás megszervezését az önkormányzat másik önkormányzattal létrehozott társulás vagy más szerv útján is végezheti.

A közmunkában foglalkoztatottak száma jelenleg alacsony mértékű, a programba egyre nehezebb bevonni a munkanélkülieket, bár magasabb létszámra is lenne lehetőség. (Ennek a számnak az emelése kívánatos, továbbá) A helybeni foglalkoztatási lehetőségek növelésére továbbra is lenne igény, ezért e lehetőségek megteremtésére, előmozdítására folyamatosan törekszünk.

Figyelemre méltó adat, hogy az álláskeresőik között rendkívül magas a 8 általános iskolai végzettségnél magasabb végzettséggel rendelkezők száma. A segélyezettek száma az aktív korú lakosok között 8 % alatti mértékű.

A táblázatokba gyűjtött adatok által, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. A lenti adatokból látszik, hogy a nyilvántartott álláskeresőik számában elindult egy csökkenés.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresőik aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,59	3,43	3,51%
2019	3,51	2,85	3,18%
2020	5,25	7,74	6,50%
2021	3,35	3,56	3,46%
2022	3,42	3,58	3,50%
2023	4,86	3,22	4,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	35	32	64	34	34	39
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	3,00	3,00	2,00	1,00	2,00
	%	5,71%	9,38%	4,69%	5,88%	2,94%	5,13%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	2,00	6,00	1,00	1,00	1,00
	%	17,14%	6,25%	9,38%	2,94%	2,94%	2,56%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	5,00	4,00	1,00	2,00	7,00
	%	11,43%	15,63%	6,25%	2,94%	5,88%	17,95%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	4,00	0,00	1,00	1,00
	%	2,86%	6,25%	6,25%	0,00%	2,94%	2,56%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	8,00	2,00	1,00	3,00
	%	2,86%	6,25%	12,50%	5,88%	2,94%	7,69%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	4,00	8,00	1,00	2,00	1,00
	%	5,71%	12,50%	12,50%	2,94%	5,88%	2,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	6,00	3,00	5,00	4,00
	%	8,57%	3,13%	9,38%	8,82%	14,71%	10,26%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	4,00	3,00	7,00	7,00
	%	2,86%	6,25%	6,25%	8,82%	20,59%	17,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	2,00	8,00	5,00	3,00	1,00
	%	17,14%	6,25%	12,50%	14,71%	8,82%	2,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	9,00	13,00	16,00	11,00	12,00
	%	25,71%	28,13%	20,31%	47,06%	32,35%	30,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kiugró növekedés tapasztalható az 56 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a karkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	57,14	50,00
2019	50,00	56,25
2020	43,75	57,14
2021	76,47	53,85
2022	52,94	66,67
2023	43,59	52,94

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alábbi adatokból látszik, hogy megnőtt a 8 általánosnál magasabb végzettségű álláskeresők száma. Napjainkban a fiatalok egyre tovább vesznek részt az oktatásban, és egyre később lépnek be a munkaerő-piacra. A pályakezdő fiatalok azonban szembesülhetnek nehézségekkel az elhelyezkedés során, különösen, ha végzettségük típusának és szintjének megfelelő állást szeretnének szerezni. Pályakezdőként elsősorban a tapasztalat hiánya jelenthet problémát az elhelyezkedés során.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

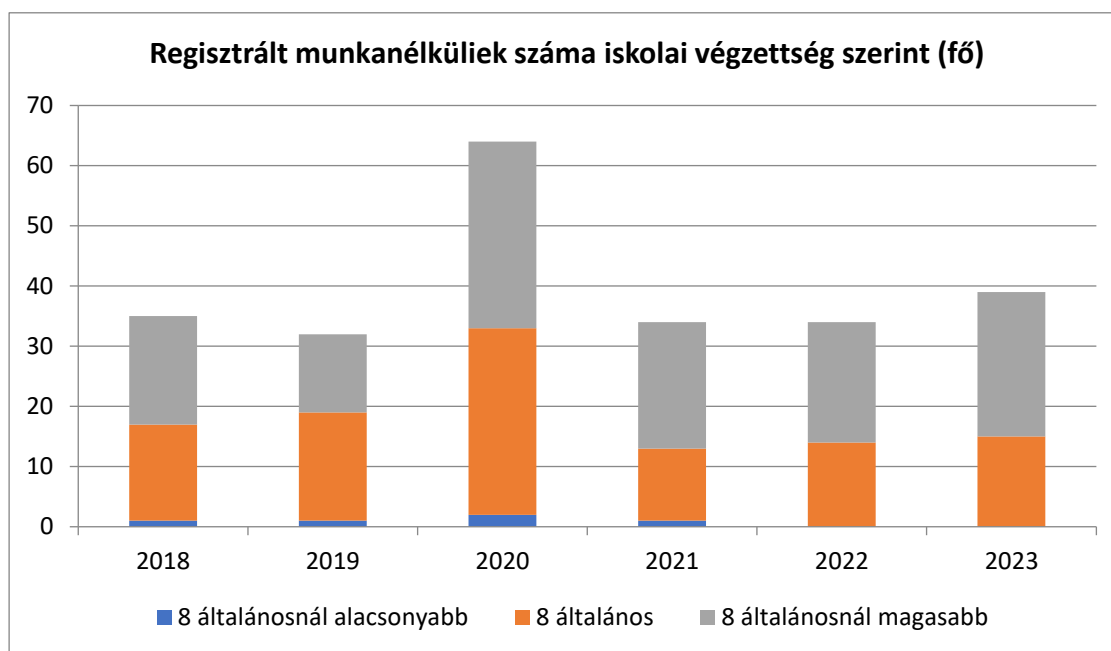
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	35	1	2,86%	16	45,71%	18	51,43%
2019	32	1	3,13%	18	56,25%	13	40,63%
2020	64	2	3,13%	31	48,44%	31	48,44%
2021	34	1	2,29%	12	35,29%	21	61,76%
2022	34	0	0,00%	14	41,18%	20	58,82%
2023	39	0	0,00%	15	38,46%	24	61,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	20	10
2019	15	9
2020	29	8
2021	10	7
2022	11	7
2023	7	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

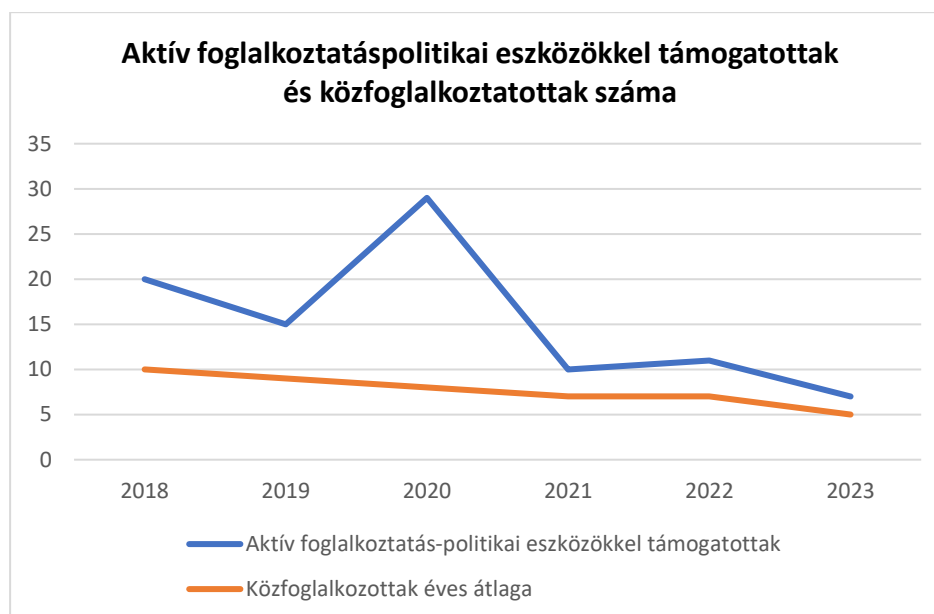
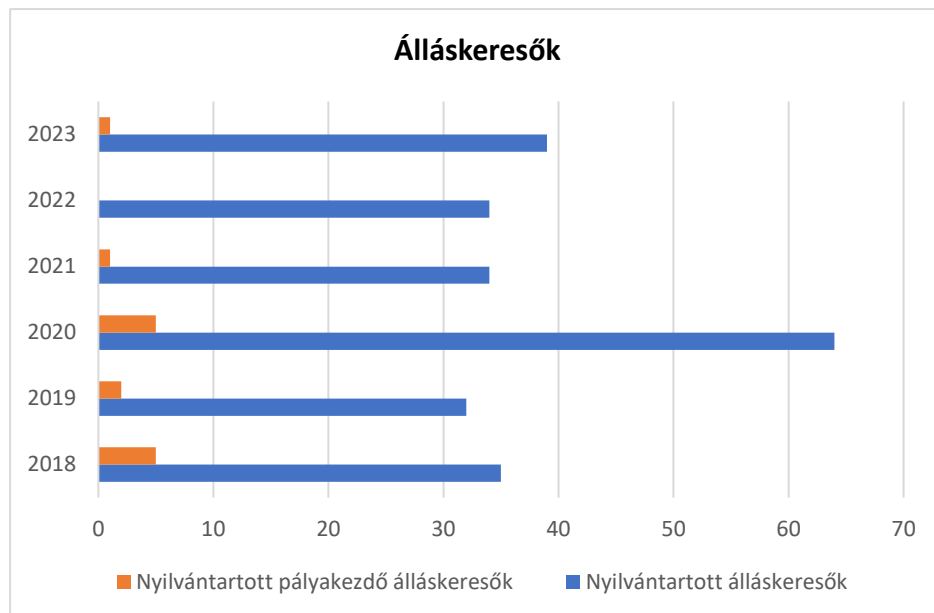
3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	35	5
2019	32	2
2020	64	5
2021	34	1
2022	34	0
2023	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerőpiac igényének megfelelő felnőttképzésre továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni, ugyan erre vonatkozó adattal nem rendelkezik a település. Amint azt már megjegyeztük a 8 általános iskolát

mindenki elvégzi, ám ezt követően jellemző a középfokú iskolai tanulmányok félbeszakítása, vagy a nem megfelelő pályaválasztásból adódó munkanélküliség.

A hiányzó adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a felnőtt korú lakosságra nem jellemző a továbbtanulás, az iskola rendszeren kívüli, munkaerő piac igényéhez igazodó szakmai képzések megszerzését kell ösztönözni és lehetőséget nyújtani.

2.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A helyi önkormányzati rendelet megfogalmazza a hatásköri rendelkezéseket, mi szerint az önkormányzat képviselő testülete, vagy a polgármester hatáskörébe az elbírálás.

Pénzbeli ellátások:

- a) eseti települési támogatás: települési létfenntartási támogatás,
gyermekszületési támogatás,
rendkívüli települési támogatás.
- b) rendszeres települési támogatás:
települési lakásfenntartási támogatás

A természetben nyújtott szociális ellátások:

- a) természetbeni települési létfenntartási támogatás,
- b) köztemetés,
- c) szociális célú tüzelőanyag támogatás,
- d) természetbeni települési lakásfenntartási támogatás

Az önkormányzat képviselő testülete a polgármester hatáskörébe utalja I. fokon az alábbi szociális ellátási formák elbírálását:

- a) rendkívüli települési létfenntartási támogatás
- b) köztemetés
- c) gyermekszületési támogatás
- d) szociális célú tüzelőanyag támogatás megállapításával kapcsolatos hatásköröket

A képviselő testület az Ügyrendi és Szociális Bizottság hatáskörébe utalja :

- a) települési létfenntartási támogatás

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat az önkormányzat a Szolnoki Többcélú Kistérségi Társulás útján biztosítja.

- a) a falugondnoki szolgálat,
- b) az étkeztetés,
- c) a családsegítés,
- d) a házi segítség nyújtás

Szociális szakosított ellátások:

- a) ápolást, gondozást nyújtó intézmény
 - aa) idősek bentlakásos otthona (tartós bentlakásos intézmény)
- ab) idősek emeltszintű otthona
- b) átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
 - ba) idősek gondozóháza
- bb) hajléktalanok átmeneti szállása

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így települési lakásfenntartási támogatás, rendkívüli települési támogatás, települési létfenntartási támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Fontos a közfoglalkoztatás biztosítása, ami 4-5 fő ellátását jelenti. Ebbe a körbe zömmel 35-55 év közöttiek kerültek be.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	35	3,68%	8	22,86%
2019	32	3,29%	14	43,75%
2020	64	6,58%	26	40,63%
2021	34	3,53%	17	50,00%
2022	34	3,88%	16	47,06%
2023	39	4,59%	17	43,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső támogatása

Az Ft. 24-26 §-ai alapján:

„ 24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső,
 - az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,
 - ..
 - munkát akar vállalni, de önálló álláskeresője nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.
- (2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha
- ..
 - egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,
 - a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,
 - a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel vagy munkáltatói személyszállítással – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,
 - az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű személy esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű személy által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozást segítő ellátásban részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló [2012. évi I. törvény \(a továbbiakban: Mt.\) 128. § és 130. §](#)], valamint

b) hozzátartozó ápolása [[Mt. 131. § \(1\) és \(2\) bekezdése](#)], továbbá

c)

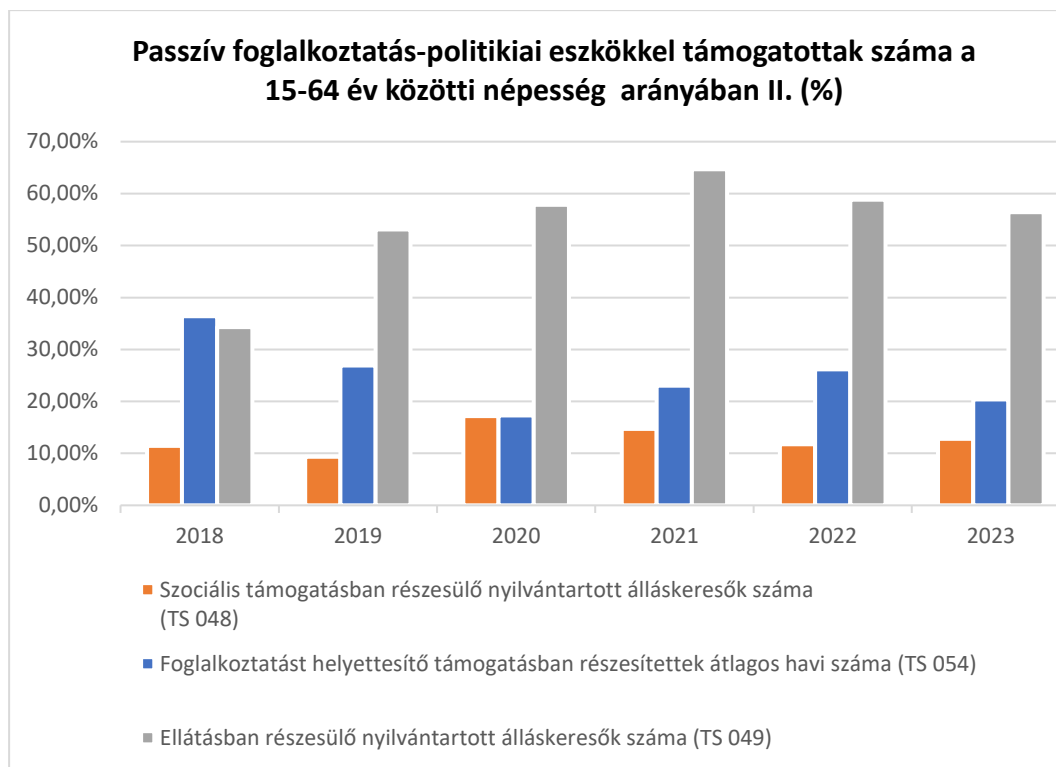
d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

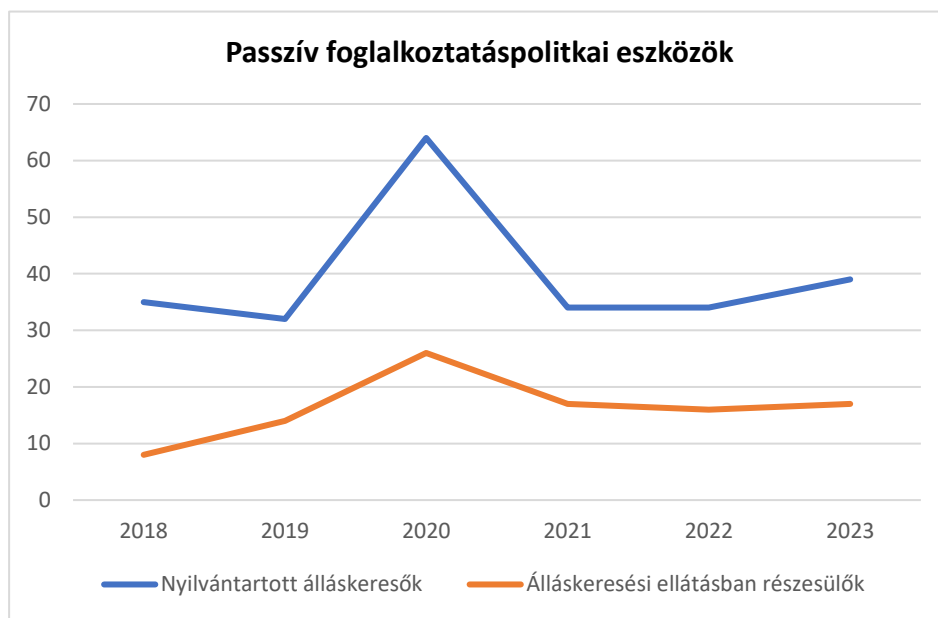
(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

A 3.3.2. adatsor a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számának alakulásáról fontos. Ennek elemzése során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. E mellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	4	11,43%	13	36,40%	12	34,29%
2019	3	9,38%	9	26,94%	17	53,13%
2020	11	17,19%	11	17,31%	37	57,81%
2021	5	14,71%	8	23,03%	22	64,71%
2022	4	11,76%	9	26,18%	20	58,82%
2023	5	12,82%	8	20,38%	22	56,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Érdemes a jövőben további vizsgálatot végezni annak érdekében, hogy ez a szám abszolút csökkenést jelent-e, vagy az álláskeresői járadékhoz szükséges munkaviszonyt nem tudják igazolni a regisztrált munkanélküliek.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Ivóvíz a lakások 100%-ban van, gázhálózat a község teljes területén kiépített. Szennyvíz csatorna lefedettség 98% a településen a rákötött lakások arányában. A belterületi önkormányzati utak karbantartása folyamatosan történik.

A legnagyobb problémát továbbra is a külterületi földutak aszfaltozása jelenti, melyre az önkormányzat saját beruházásában jelenleg nincs lehetőség. Pályázati források útján próbáljuk megoldani.

A közlekedési ellátottság terén megállapítható, hogy Tiszajenőre ugyanaz jellemző, mint a többi hasonló méretű településre. A közlekedést érintő beruházási lehetőségek korlátozottak, sok esetben a megjelenő pályázati felhívási feltételeknek nem felelünk meg, mivel gyakran nagyobb méretű településeknek szólnak a lehetőségek.

A lakhatási feltételeket a települési lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A települési lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Lakásfenntartási támogatásra szociálisan rászorult az a háztartás, ahol a háztartásban az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 200 %-át, egyszemélyes háztartás esetén 230 %-át, a támogatást egy évre kell megállapítani.

Települési lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A településen jelenleg lakásfenntartási támogatásban 7 fő (3 férfi 4 nő) részesült.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) 38. § (9) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a települési önkormányzatok önkormányzati rendeletben határozták meg a helyi lakásfenntartási támogatás szabályait.

A lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

Az elégtelen lakhatási körülményekkel jellemezhető lakás meghatározásához a következők nyújtanak segítséget:

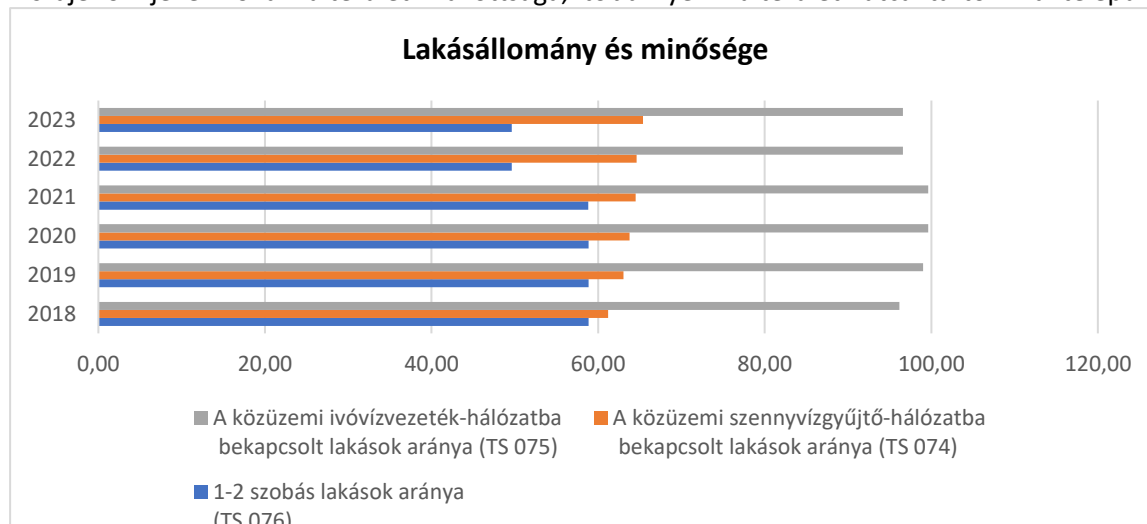
Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN

Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

1. a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
3. megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
4. lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
5. biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
6. elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
7. kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

Tiszajenőn jellemző a külterület lakottsága, több ilyen külterületi utca tartozik a településhez.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	812	1	1,23	58,87	61,21	96,18
2019	812	0	0,00	58,87	63,05	99,01
2020	812	1	1,23	58,87	63,79	99,63
2021	811	0	0,00	58,82	64,49	99,63
2022	820	0	0,00	49,63	64,63	96,59
2023	820	0	0,00	49,63	65,37	96,59

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Bér lakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bér lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	812	n.a.	17	0	12	2.	2
2019	812	n.a.	17	0	12	2	2
2020	812	n.a.	17	0	12	2	2
2021	811	n.a.	17	0	12	2	2
2022	812	n.a.	17	0	12	2	2
2023	811	n.a.	16	0	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzatnak nincs tudomása olyan családról, akinek túlzott eladósodottság miatt a kilakoltatása folyamatban lenne.

Településünkön a települési lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2019-től nagymértékű csökkenést mutat, melyre különös figyelmet kell fordítani esélyegyenlőségi szempontból. Komoly probléma a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok helyzete. Az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	115
2019	n.a.	94
2020	n.a.	77
2021	n.a.	109
2022	n.a.	58
2023	n.a.	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tiszajenő községben szegregátum nem alakult ki, miután szegregált lakóterületnek tekinthetjük, ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük továbbá azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét, a szegregációval veszélyeztetett területeken élőknek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CVXXXIX törvény 13.§-a határozza meg, hogy törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások a helyi önkormányzat feladata.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § -a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

„152.§ a) a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről,

b) a 2013. április 28-án tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján – megállapított közfinanszírozott szakellátási feladatok ellátásáról,

c) a tulajdonában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladat ellátására szolgáló vagyonhoz kapcsolódó – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján a helyi önkormányzat rendelkezési joga alá tartozó szakellátási kapacitással ellátandó – közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladatok ellátásáról.”

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	44	7,88
2020	1	0	0	1	43	6,94
2021	1	0	0	1	40	6,80
2022	1	0	0	0	39	6,87
2023	1	0	0	0	35	4,92

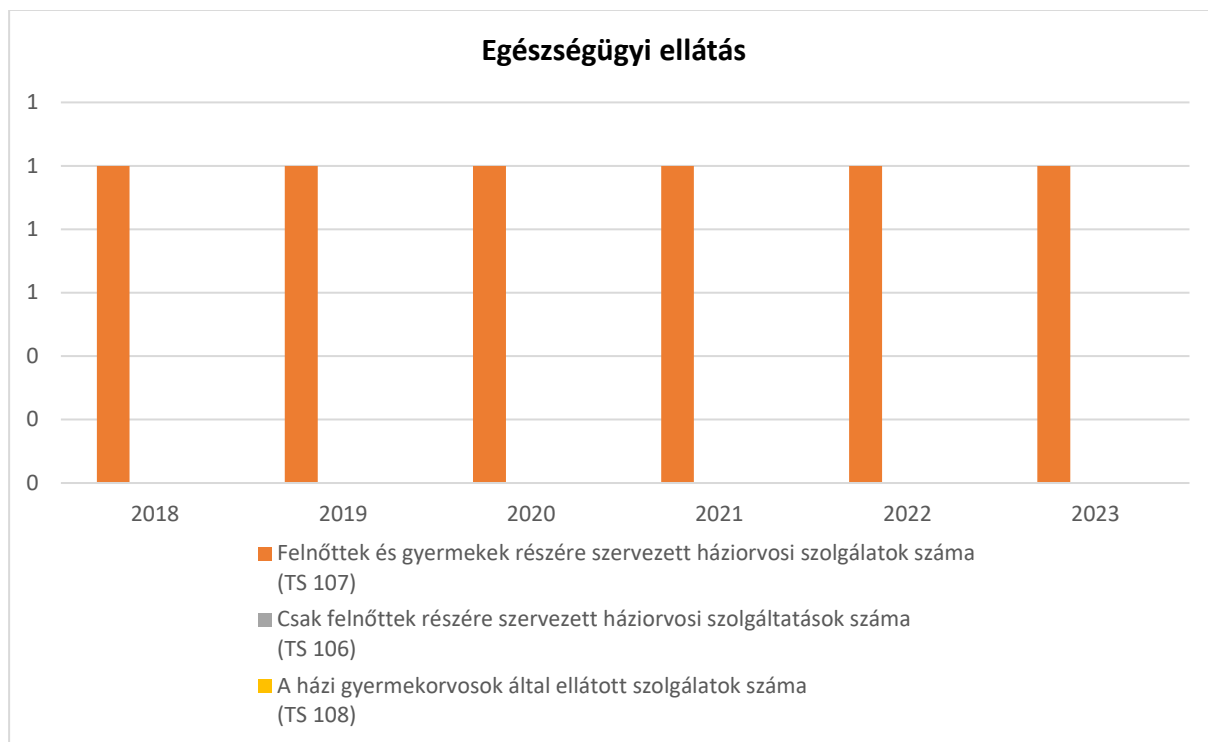
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátás helyben a háziorvosi és fogorvosi praxisokon keresztül valósul meg.

A községben az iskolaorvosi feladatok is biztosítottak. Egy védőnő és egy ápolónő segíti az orvos munkáját. Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziorvosi és Sürgősségi betegellátás Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítjuk. A járóbeteg-szakellátás Szolnokon valósul meg.

A községben biztosítottak a család és nővédelmi gondozás, az ifjúság-egészségügyi ellátás.

A községben a népegészségügyi szűréseken való részvételt megfelelő módon nyilvántartják. A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, és az Önkormányzat által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe a község lakói. Jelenleg a legnagyobb problémát a lakosság gyógyszerelési ellátása okozza, miután az eddigi szolgáltató bezárta a fiókgyógyszertárát. Olyan megoldást kell találni, amely elfogadható a lakosok számára.

Fontos a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés. S miután a kistérség települései felismerték, hogy a települési önkormányzatok önmagukban és egyedül egyre nehezebben tudják kötelező és vállalt feladataikat ellátni;

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CVXXXIX. törvény 41.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás, valamint A helyi önkormányzatok társulásáról és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 16.§ és A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. Törvény 5.§-a alapján megalakult a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása, melyhez településünk is csatlakozott.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. 2015. március 1-től ez az ellátás a Kormányhivatalok hatáskörébe került, de csak normatív illetve alanyi jogon állapít meg támogatást, a méltányossági ellátás megszüntetésre került. Az Önkormányzatok rendkívüli települési támogatás formájában, anyagi segítséget nyújtani azoknak, akik továbbra is rá vannak szorulva a már megszüntetett támogatásokra.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be a közösségi szintek, a Művelődési ház mint Közösségi Színtér, az általános iskolában működő könyvtár és a település sportpályája a sportolás feltételeinek biztosításával. Mára azonban szükségesség vált ezen építmények folyamatos karbantartása és korszerűsítése, ezek finanszírozására meg kell találni a megfelelő pályázati forrásokat. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás,(adomány osztások) ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába. A település lakossága évente több rendezvény megszervezésével igyekszik színesebbé tenni mindennapjait és ezzel is erősíteni az

összetartozás érzését. Új rendezvények szervezésére akár hagyományteremtő jelleggel szándékozik a település pályázati forrásokat felhasználni.

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	4621	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kiemelt szerep jutott az elmúlt években a Civis Szociális Étkeztetési Központnak „a Népkonyha” szolgáltatásával, mely keretén belül napi egy tál melegétel kerül kiosztásra rászorultság vizsgálatától függetlenül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	67000
2023	67500

Forrás: Önkormányzati adat

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így kisebbségi önkormányzat, közöttük roma kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A község nem a mélyszegénység által sújtott települések közé tartozik, azonban ez nem jelenti azt, hogy a településen nem szorulnak az állampolgárok támogatásra. A külterületen élők az utak állapota miatt nehezebben közelítik meg a közlekedési csomópontokat, ezáltal a potenciális munkahelyeket. Ugyanilyen hatással bír ez a középkorúak és a főállású anyák visszatérésére a

munkaerőpiacra. A nem megfelelő képzések és a kapcsolatok hiányában körükben magasabb a munkanélküliek száma. Sok esetben a közfoglalkoztatást is elutasítják.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyre kevesebb a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, és a nyilvántartott munkanélküliek száma	A közfoglalkoztatási program pozitív hatásainak megismertetése, regisztrációban segítség és a foglalkoztatás elősegítése.
A nem megfelelő iskolázottság, és félbeszakadt tanulmányok miatt még tartós a munkanélküliség, főleg a szegregációval veszélyeztetett területeken	Infrastrukturális fejlesztésekkel a munkahelyre történő bejáráshoz, azaz a külterületen élő lakosok társadalmi integrációját előmozdító intézkedések, a hiányzó szolgáltatásokhoz való egyenlőbb esélyű hozzáférés javítása, és közösség programokkal kapcsolat építés, továbbá szemlélet formálás a felnőtt oktatás mint átképzés lehetősége iránt.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A községben a lakosság általános szociális helyzete befolyásolja a gyermekek fejlődését. A felnőtt lakossághoz képest általában az érzékenyebb korosztályú gyermekek helyzete kedvezőtlenebb. Ezt megállapíthatjuk Tiszajenőn is, mivel a felnőtt lakosság átlagos szociális helyzetű a községben, a gyermekek helyzetéről ugyanez már nem mondható el.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- „15.§ (1) a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
b) a gyermekétkeztetés,
c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
d) az otthonteremtési támogatás.

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
b) a gyermekek napközbeni ellátása,
c) a gyermekek átmeneti gondozása,
d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

(3) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
b) az utógondozói ellátás,
c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

(4) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.”

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére A Gytv. alapján az alábbi szervek és személyek jogosultak:

„**16. §** (1) Az e törvényben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket

- a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,
- b) a gyámhatóság gyakorolja.”

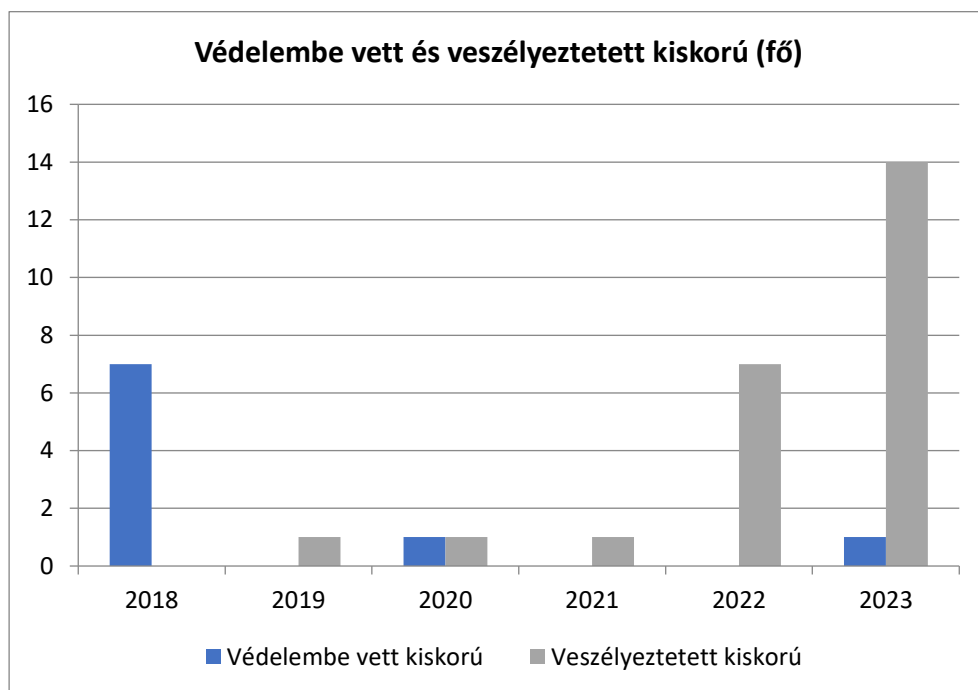
A községnek egyre kevesebb intézkedést kellett hozni a gyermek életének javítása érdekében. 14 veszélyeztetett kiskorúról kellett gondoskodnia az önkormányzatnak és intézményeinek.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	774	798	1572	49,24%	50,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			51	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	127	121	248	8,08%	7,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	20	20	40	1,27%	1,27%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	7	0
2019	0	1
2020	1	1
2021	0	1
2022	0	7
2023	1	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

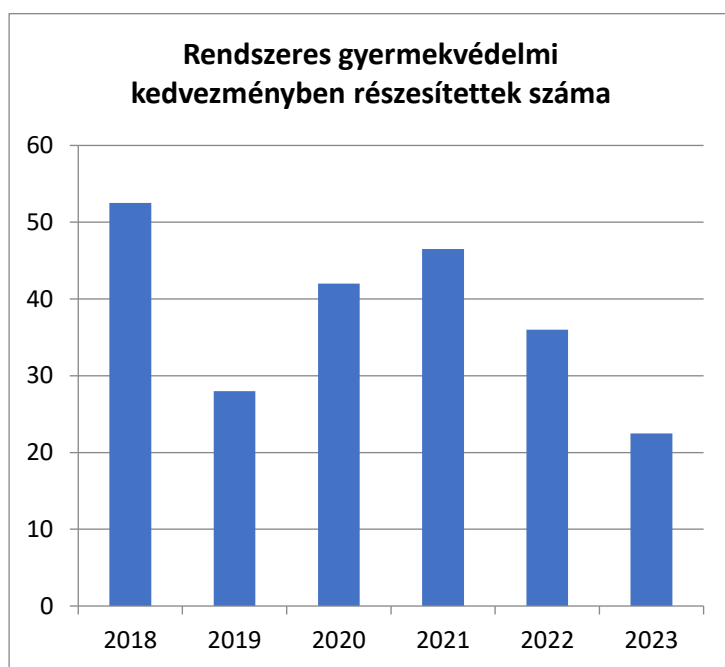

Abban a családban, ahol a szociális helyzet indokoltta teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik. Jelenleg 49 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami a gyermekek 20%-t érinti.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult a Gyvt. 21, 21/a, 21/B, 21/C §-aiban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a Gyvt.-ben meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	53
2019	28
2020	42
2021	47
2022	36
2023	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	5	5	10
2019	6	8	14
2020	10	6	16
2021	10	6	10
2022	14	9	23
2023	14	10	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítva van a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz.

Pályázati forrásokból több közösségi program, civil rendezvény, fejlesztő és rehabilitációs előadások kerülhetnek megrendezésre. Fontos, hogy az általános iskolából kikerülő fiatalok felkészüljenek a városi környezet új típusú külső hatásaira, alkohol és drogmegelőző felvilágosító, információs előadásokkal. Megfelelő pályaválasztással igazodjanak a munkaerő piac világához.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	50	26	29	130.	n.a.	28

2019	50	19	30	125.	n.a.	24
2020	51	27	31	130.	n.a.	25
2021	53	31	30	130	n.a.	23
2022	43	12	39	136	n.a.	15
2023	51	12	44	133	n.a.	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Esélyegyenlőségi Program alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a kis-térségben élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esély-egyenlőség előmozdítása érdekében:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetről a Gyvt. az alábbiak szerint rendelkezik:

„67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az [Szt. 33. §-a](#) szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.”

Településünkön jelenleg:

az óvodáskorú HH gyermekek száma: 4 fő, HHH gyermekek száma: 0 fő

HH tanulók létszáma: 8 fő, HHH tanulók létszáma: 0 fő

Minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés kialakításánál az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. Az egyenlő hozzáférés biztosításán túlmenően a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének előmozdításához elengedhetetlen szolgáltatások igénybevételével csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

A hátrányos helyzetű települések, a hátrányos helyzetű rétegek fiataljainak élet-esélyeit színes, rugalmas iskolarendszerben biztosított színvonalas oktatás jelentheti. Ez önmagában nem oldja meg teljesen a konkrét tanulási, magatartási problémákkal küzdő fiatalok minden gondját. Az iskolarendszer ennek csak keretét jelenti, további konkrét intézkedésekre van szükség.

A védőnői ellátás jellemzői településünkön

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	58	58
2020	1	60	60
2021	1	55	55
2022	1	51	51
2023	1	56	56

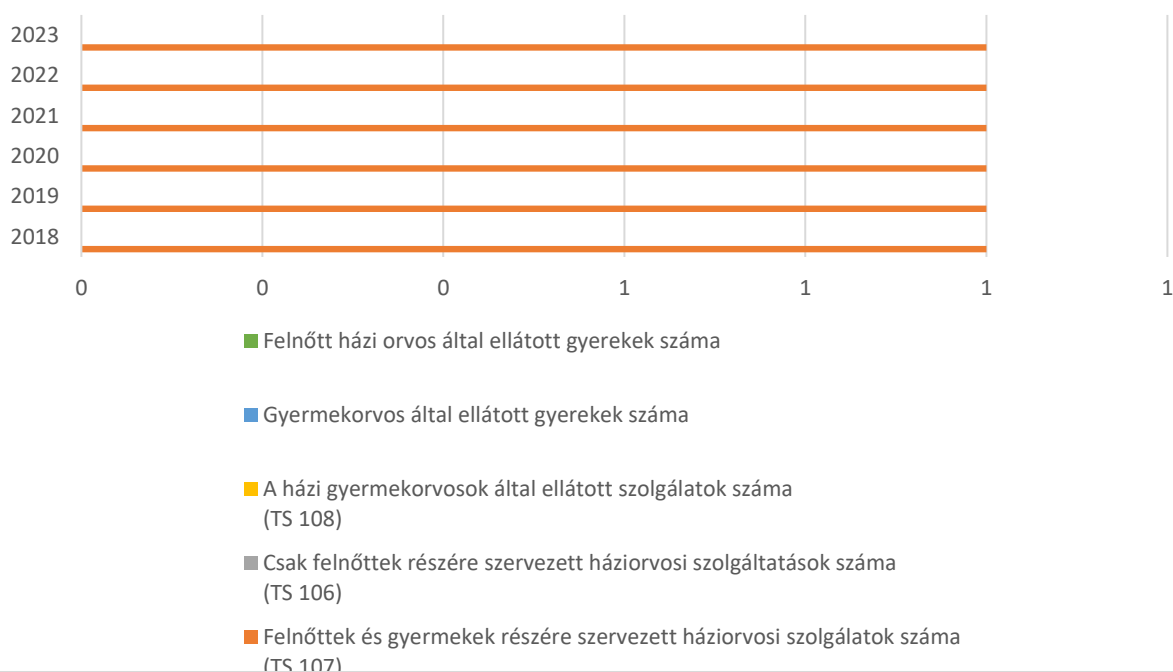
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	117
2019	1	0	0	n.a.	130
2020	1	0	0	n.a.	124
2021	1	0	0	n.a.	143
2022	1	0	0	n.a.	181
2023	1	0	0	n.a.	168

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A település közoktatási intézményei a fent említett célokat figyelembe veszik a beiratkozás pillanatától, szem előtt tartják a tanításkor és a gyógypedagógiai szolgálattal támogató lépésekkel, csökkentik a

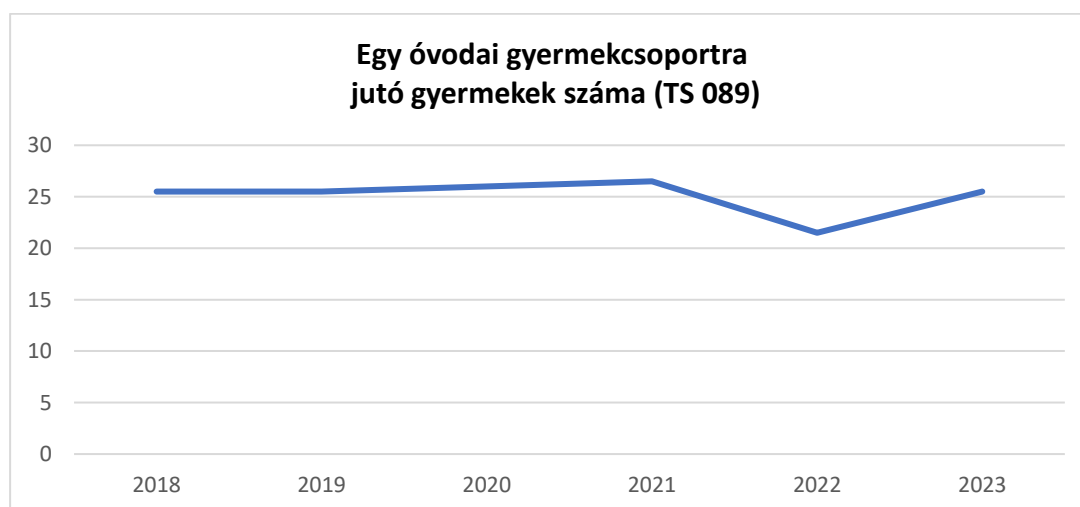
tanulók hátrányait. Kiemelt figyelmet fordítanak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének előmozdításához.

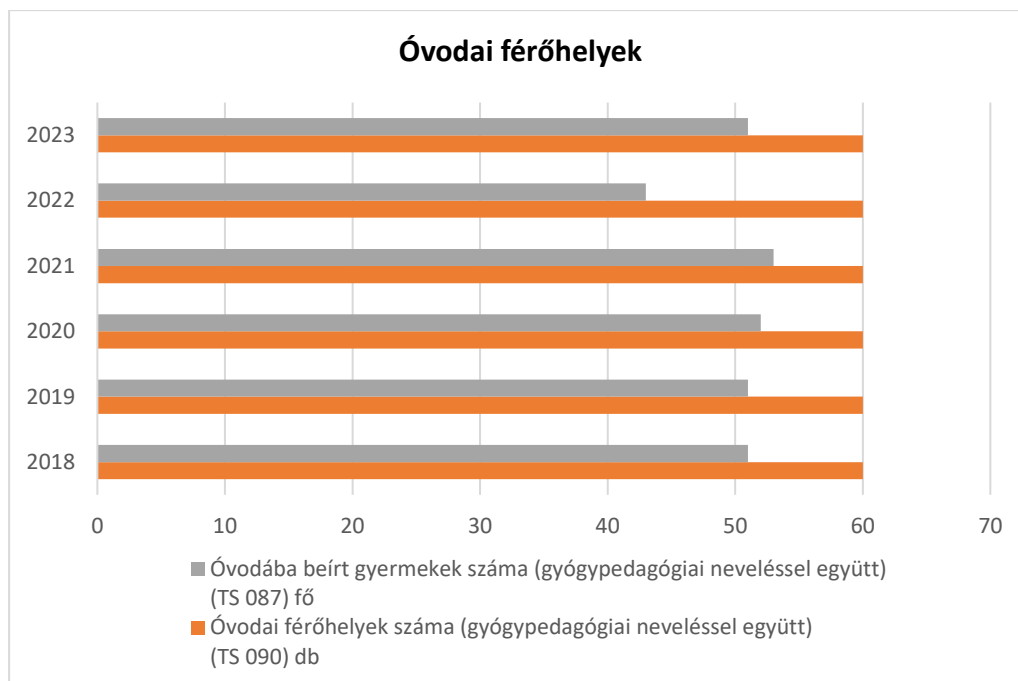
A település óvodai ellátottsága megfelelő és egyre több szomszédos településéről is járnak gyerekek.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	Db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	60	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06.00-tól – 16.30-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

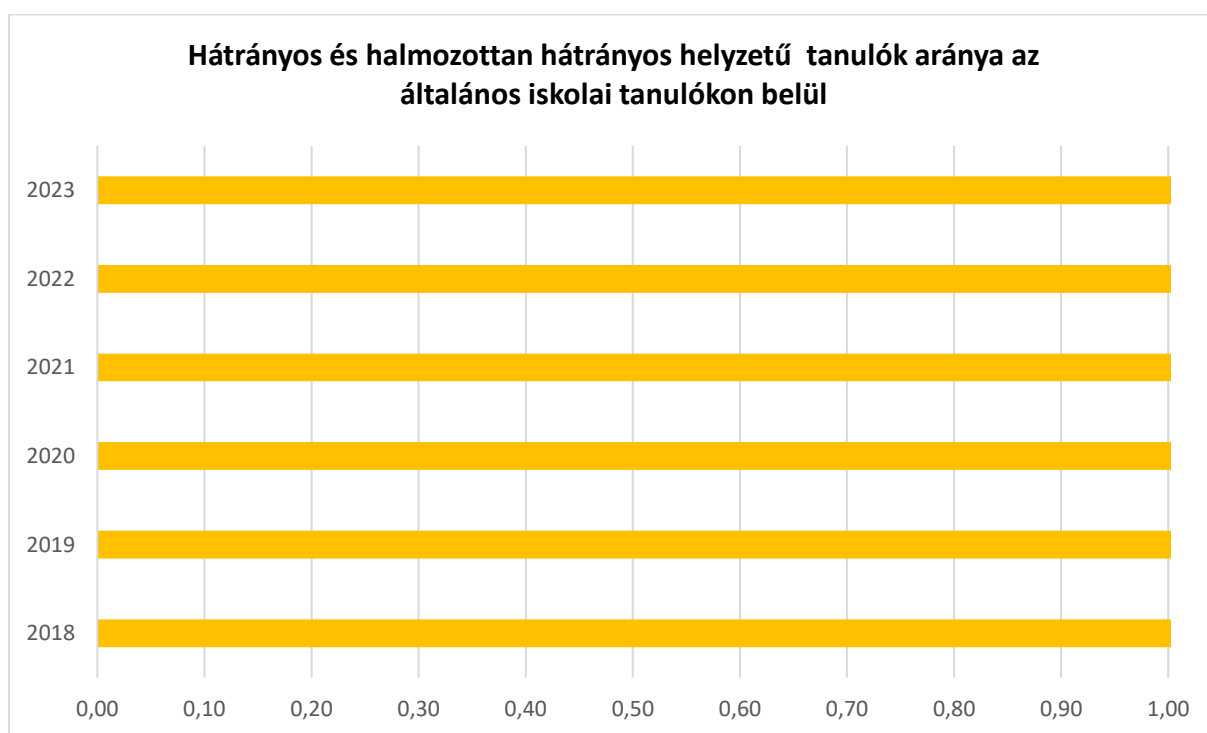

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	51	12	23,53
2019	51	0	0,00
2020	52	6	11,54
2021	53	0	0,00
2022	43	3	6,98
2023	47	4	8,51

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	10	7,69
2019	n.a.	9	7,20
2020	n.a.	17	13,08
2021	n.a.	3	2,31
2022	n.a.	12	8,82
2023	n.a.	8	6,02

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	26	1
2019	22	0
2020	28	0
2021	26	1
2022	19	1
2023	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Napjaink egyik legnagyobb kihívása a gyermekek megfelelő pályaválasztása és jövőkép kialakítása. Sajnos a szülők elfoglaltsága nagyrészt kimerül a munkavállalásban és a háztartásban. Egyre kevesebb időt töltenek együtt, az iskolai szünidők egyre nagyobb terhet jelentenek a szülőknek (a szabadságolások miatt) és a megnövekedett anyagi terhek miatt. Fontos lenne a szülők és intézmények megfelelő kapcsolatának megerősítése. Pályaválasztáshoz programok szervezése, hogy megfelelő információval rendelkezzenek a továbbtanuláshoz és szakmaválasztáshoz. Az anyagi háttér biztosításához, annak feltérképezésében segítségnyújtás, hogy a jó képességű gyermekek ne kallódjanak el.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülői kapcsolat hiánya, megfelelő példakép választása. A tovább tanulás megszakítása, és a nem megfelelő piacképes szakma szerzése.	Az oktatási intézmények és szülők, valamint helyi közösségi szintér együttműködése a cél érdekében. Partnerség építése és kapcsolattartás, megfelelő közösségi programokkal szemlélet változás elérése.
Szülő és társadalmi felelősség vállalás a gyermek nevelésében, a szabadidő/szünidő gyermekfelügyelet problémájának megoldása közösen. Megfelelő anyagi háttér hiányában nincs lehetőség a gyermekek táboroztatására, közös nyaralásra	Közösségi programok elősegítése, a gyermekekkel és intézmények, civil egyesületek bevonásával. Fokozott odafigyelés a szabadidő kihasználására és szemlélet formálásra.
Szociálisan rászoruló gyermekek és szüleik életkörülményei, továbbtanulásának anyagi háttér javítása, nem megfelelő szakma választás és a munkaerő piachoz szükséges különböző kompetenciák hiánya.	Szakemberek bevonásával és megfelelő szakmai konzultációkkal, pályaaorientáció a piacképes szakmák felé és a továbbtanuláshoz az igénybe vehető támogatások, ösztöndíjak mint anyagi háttér kihasználásának elősegítése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

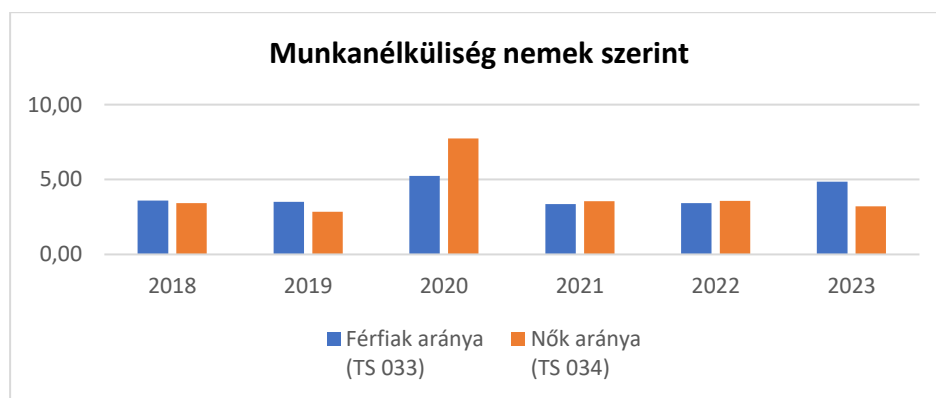
A lakosság nemek szerinti összetétele a megyei és országos mutatókhoz hasonlóan alakul Tiszajenőn is, azaz a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké, 51,6%. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik, a férfiak aránya azonban kismértékben tovább növekszik.

A 65 év felettiekénél azonban szignifikáns a változás, a nők aránya magasabb a falu közösségében, ami a nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt tapasztalható. A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak. A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek. A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok esetében a nők a családfenntartók. Ha a nő az álláskereső, a család helyzete is megrendülhet, a család segítségre szorulhat.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,59	3,43	3,51%
2019	3,51	2,85	3,18%
2020	5,25	7,74	6,50%
2021	3,35	3,56	3,46%
2022	3,42	3,58	3,50%
2023	4,86	3,22	4,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Adatgyűjtést ilyen szemlélettel eddig nem végeztünk, vagyis a nőkre vonatkozó adatok nem álltak eddig rendelkezésre.

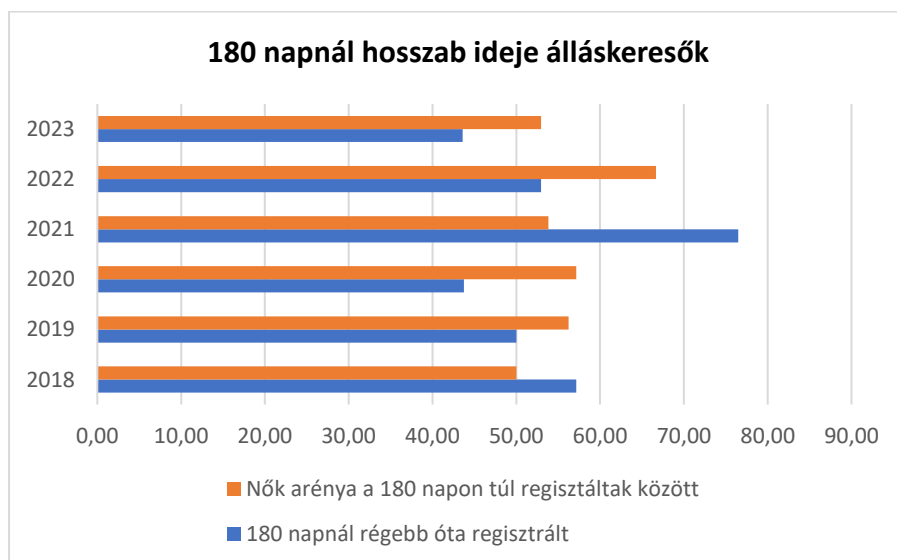
A foglalkoztatás terén megállapítható, hogy nincs támogatás biztosítva a gyermeküket egyedül nevelő anyák részére. Nincs távmunka és részmunka lehetőség. Emiatt az elhelyezkedésük a gyermekek nevelése mellett nehézkes, a lehetőségük jelentősen szűkösebb emiatt.

Probléma tűnik ki az adatokból a szociális ellátás terén is, a gyermeküket egyedül nevelő anyák részére nincs támogatás, vagy bármilyen jellegű ellátás. Továbbá a vezető beosztásban lévő nők aránya csupán 30%, ami szintén nagyon alacsony. A gyermekvállalás, a családi szerepek összeegyeztetése a munkavállalással egyre nehezebben történik. Ez magyarázható a gyermekvállalási hajlandóság csökkenésével, valamint a munkalehetőségek korlátozottságával.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	57,14	50
2019	50	56,25
2020	43,75	57,14
2021	76,47	53,85
2022	52,94	66,67
2023	43,59	52,94

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	35	5
2019	32	2
2020	64	5
2021	34	1
2022	34	0
2023	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A községben működik olyan intézményhálózat, (óvoda, iskola, napközi) amely a gyermekek nappali ellátását biztosítja. Hiány mutatkozik azonban a gyermekek szünidőben történő felügyeletében. A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat ösztönözné.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	69	69
2019	1	58	58
2020	1	60	60
2021	1	55	55
2022	1	51	51
2023	1	56	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A községben dolgozó védőnő segíti a család- és nővédelmi gondozást, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás.

A település sajátosságából fakadóan a védőnői szolgálat a gyakorlatban túlterhelt, hiszen a feladata a 3 éven túli korosztályokra is kiterjed.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Az önkormányzatnak nincs tudomása családon belüli erőszakról. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A községben önállóan ilyen szolgáltatás nincs, szükség esetén az itt élők a Megyei Intézményfenntartó Központ által működtetett intézményeket veheti igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan és az Önkormányzaton keresztül vesznek részt a nők a helyi közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön miután nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők a történelem folyamán az élet több területén is helyt álltak, annak ellenére, hogy a háztartási munkát becsülik meg a legkevésbé. Sok esetben maguk a nők is alábecsüli magukat.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez összetársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

A kisgyermeket nevelők esélyei alacsonyabbak, a megfelelő szolgáltatások és a családbarát munkáltató hiányában. Az Önkormányzat a közművelődés, a sport, és a szabadidő eltöltésének terén olyan közösségi-családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkalehetőség hiányában, a főállású anyaság nem hosszútávú megoldás. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, probléma a visszatérés a munkavilágába, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.	Önkormányzati lehetőségek kihasználása és együttműködés a megfelelő szervekkel a felnőtt oktatás terén, átképzések. Szabadidős programok, szakkörök indításával az elszigetelődés megakadályozása, és a munkaerő piachoz szükséges kompetenciák elsajátítása.

A családi, magánéleti felelősségek egyoldalú terhelésének feloldása.	Gyermekjóléti és gondozási szolgálat tanácsadásainak megszervezése, intézményrendszer fejlesztése akár az egyház bevonásával is. Egy kiegyensúlyozottabb családi élet kialakítása, közösségi programokkal, pld. játszótér fejlesztés kültéri kondipark létesítésével.
--	---

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a 65 év feletti csoportjára, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet

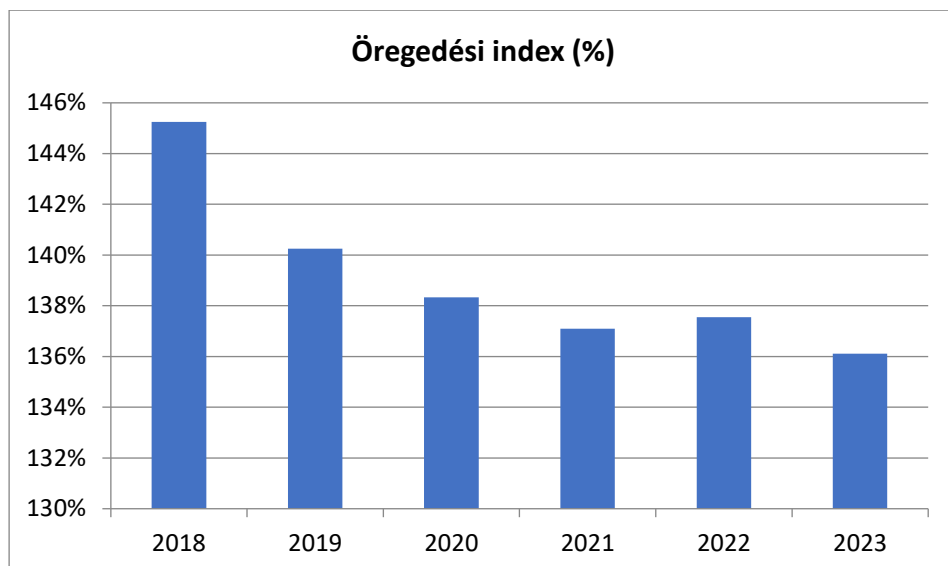
az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásra.

Az időskorú népesség száma

60-64 éves nők	60fő
	3,8%
60-64 éves férfiak	55fő
	3,49%
65 év feletti nők	185fő
	11,73%
65 év feletti férfiak	130fő
	8,24%

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	321	221	145,25%
2019	331	236	140,25%
2020	332	240	138,33%
2021	340	248	137,10%
2022	348	253	137,55%
2023	343	252	136,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

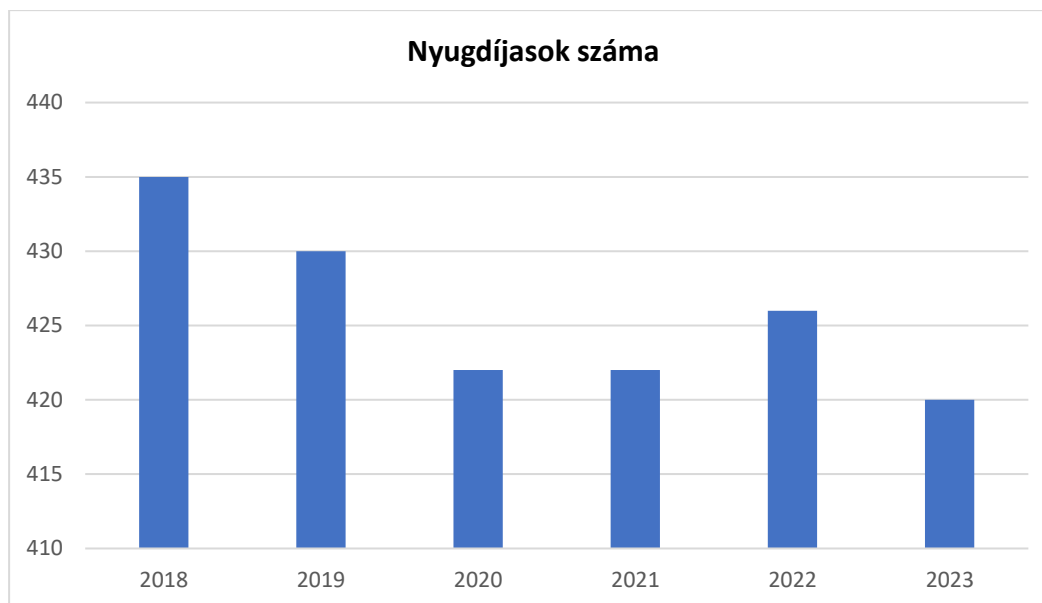

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	182	253	435
2019	179	251	430
2020	172	250	422
2021	172	250	422
2022	170	256	426
2023	167	253	420

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

„6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) az özvegyi járadék.

(4) Ha jogszabály kivételt nem tesz,

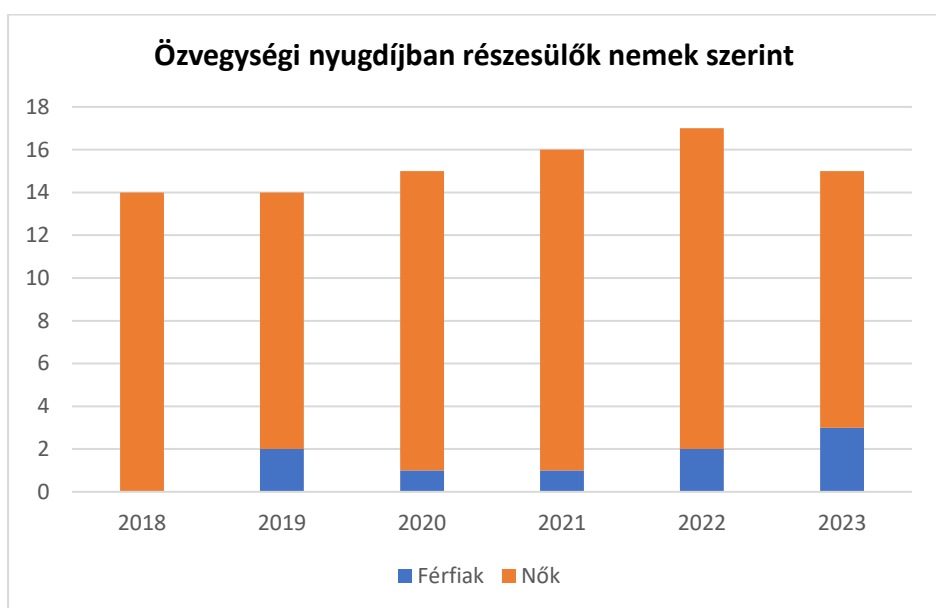
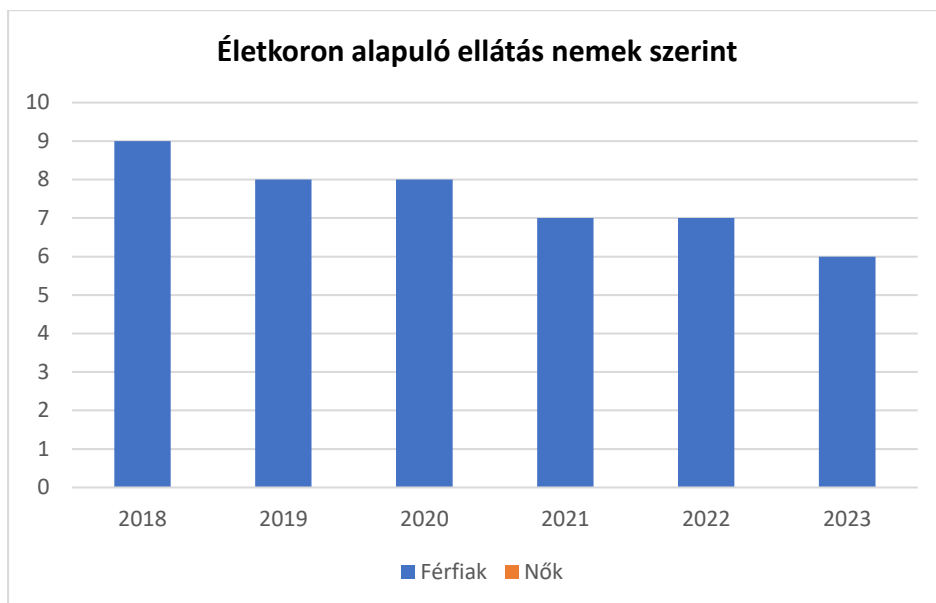
a) a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékára az öregségi nyugdíjra,

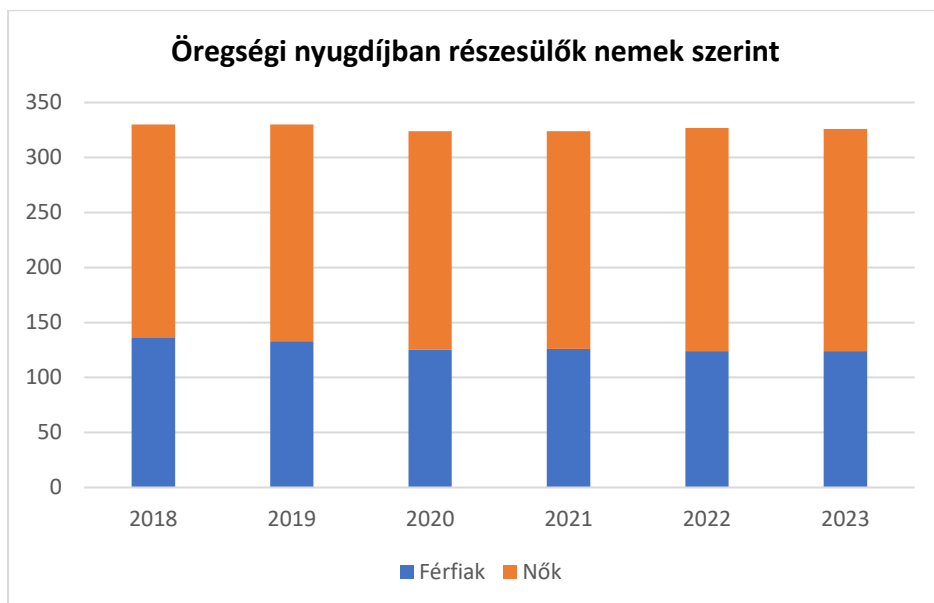
b) a hozzátartozói jogon szerzett mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok hozzátartozói jogon szerzett növelt összegű járadékára a hozzátartozói nyugellátásokra

vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	9	0	136	194	0	14	0
2019	8	0	133	197	2	12	0
2020	8	0	125	199	1	14	0
2021	7	0	126	198	1	15	1
2022	7	0	124	203	2	15	1
2023	6	0	124	202	3	12	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

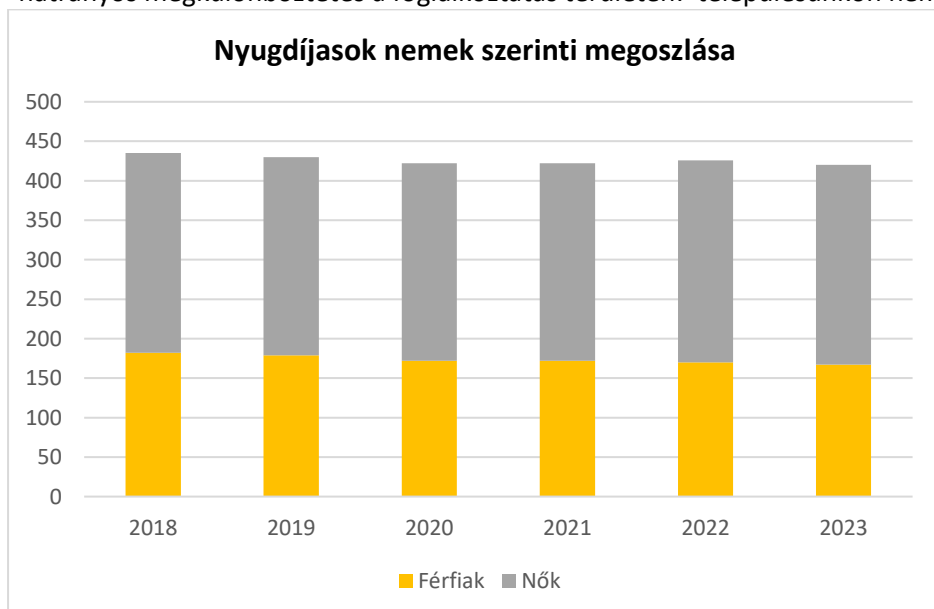
- idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, többen feltételezhetően közülük kerülnek ki az őstermelők, de vannak olyan idősek, akik egyéni gazdasági vállalkozásukat továbbviszik így biztosítva megélhetésüket.

- tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön jelenleg csak a Nyugdíjasok Klubja biztosít szabadidős tevékenységet.

- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén: településünkön nem történt ilyen eset.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén
(a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	35	32	64	34	34	39
41-45 év (TS 042)	Fő	2	4	8	1	2	1
	%	5,71%	12,50%	12,50%	2,94%	5,88%	2,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	1	6	3	5	4
	%	8,57%	3,13%	9,38%	8,82%	14,71%	10,26%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	2	4	3	7	7
	%	2,86%	6,25%	6,25%	8,82%	20,59%	17,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	2	8	5	3	1
	%	17,14%	6,25%	12,50%	14,71%	8,82%	2,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	9	13	16	11	12
	%	25,71%	28,13%	20,31%	47,06%	32,35%	30,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti ,
Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.

Településen bármilyen rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. Önkormányzatunk igyekszik kiemelt figyelmet fordítani az idős korú lakosságra, és bevonni a település életébe. A helyi Nyugdíjas klub tagja, aktívan segítik a település környezetének szépítését. Minden évben, megrendezésre kerül az „Idősek-napja”, a rendezvényen a helyi fiatalabb korosztály is szórakoztatja az idősebb korosztályt.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	182	253	435
2019	179	251	430
2020	172	250	422
2021	172	250	422
2022	170	256	426
2023	167	253	420

Forrás: TeIR, KSH Tstar
A Szoc. törvény alapján:

„32/B. § (1) Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

(1a) 2018. évtől az időskorúak járadékának (1) bekezdés szerinti jövedelmi jogosultsági határai Tny. 62.

§ (1) bekezdésében meghatározott szabályok szerint, a nyugdíjmeléssel megegyező arányban emelkednek. Az időskorúak járadéka jövedelmi jogosultsági határainak forintban kifejezett összegét a Kormány évente rendeletben meghatározza.

(2) Az aktív korúak ellátására való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel történő megszüntetése esetén a járási hivatal a döntés véglegessé válását követően haladéktalanul, hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.

(3) A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti a 3. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint (4) bekezdésében meghatározott személyt, amennyiben az e törvényben foglalt feltételeknek megfelel.”

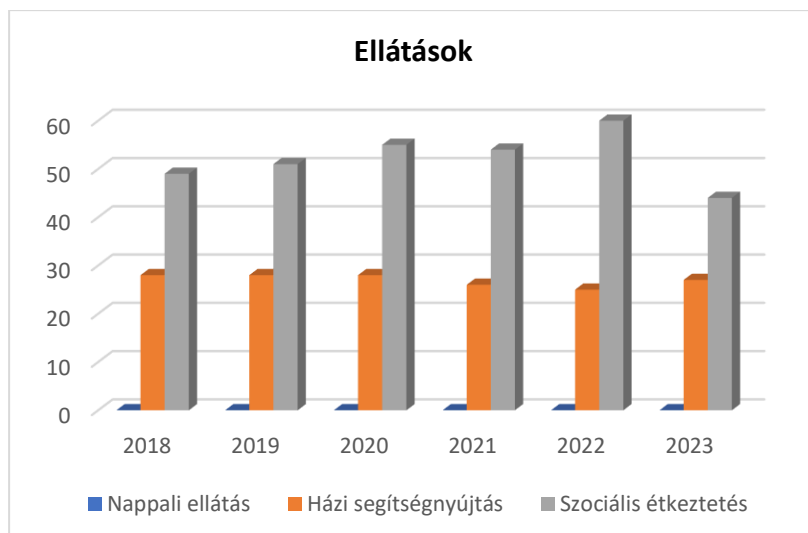
Településünkön viszonylag jól biztosított az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése. Ám a szolgáltatások iránt kialakult egyfajta bizalmatlanság, és a nyugdíjasok egy részénél anyagi teherként nyilvánul meg, ezért nehezebben fogadnak el házi segítségnyújtást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat, amely településünkön a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központja által biztosított.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	321	0	28	49
2019	331	0	28	51
2020	332	0	28	55
2021	340	0	26	54
2022	348	0	25	60
2023	343	0	27	44

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település életébe az Önkormányzat igyekszik az idősebb korosztály is bevonni. A jelenleg működő nyugdíjas Klub tagjaira mindig lehet számítani, akár a rendezvényeken, akár a település környezetének szebbé tételében. Az idősek világnapját minden évben megünnepeljük, ahol a fiatalabb korosztály is műsort ad. Igyekszünk népszerűsíteni az egészségügyi szűrőprogramokat, kulturális előadásokat is, de oda már csökken az érdeklődés.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Nyugdíjasok számára még nagyobb jelentőséggel bír a biztonságos közlekedés. A közösségi közlekedés és a településen belüli közlekedéshez a külterületi úthálózat igényel megfelelő fejlesztéseket. Ezáltal is meg kell akadályozni az elmagányosodást. Találni kell megfelelő pályázati forrást és fontos az együttműködés kialakítása a megfelelő szervekkel. Fontos lenne a napi segítségnyújtásban a szociális szolgáltató munkatársaival a kapcsolat építés. Nagy szerepük van, mivel ők napi kapcsolatban állnak az idős személyekkel, és lehetőségük van az idős emberek meggyőzésére és ösztönzésére a közösségi programokon való részvételre, a segítő eszközök

használatában. Egy jó beszélgetés, pár kedves szó is már sokat jelent egy idős, magányos embernek, a bizalom megszilárdításához.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Az időskorú egyedülállók száma nő, és nehezen mozdulnak ki otthonuk biztonságából. A fiatalokkal a kapcsolatuk közös érdeklődés hiányában megszakad.	Közösségi programokban való részvétel erősítése, tapasztalat csere fontosságának megerősítése a különböző korosztályoknak.
Az egyedül állók száma nő a településen, nehezen fogadnak el segítséget a mindennapi életben, bizalmatlanok.	A Családsegítők által nyújtható szolgáltatások, és a segélyhívó modern eszközök használatának megismertetése, programokkal.

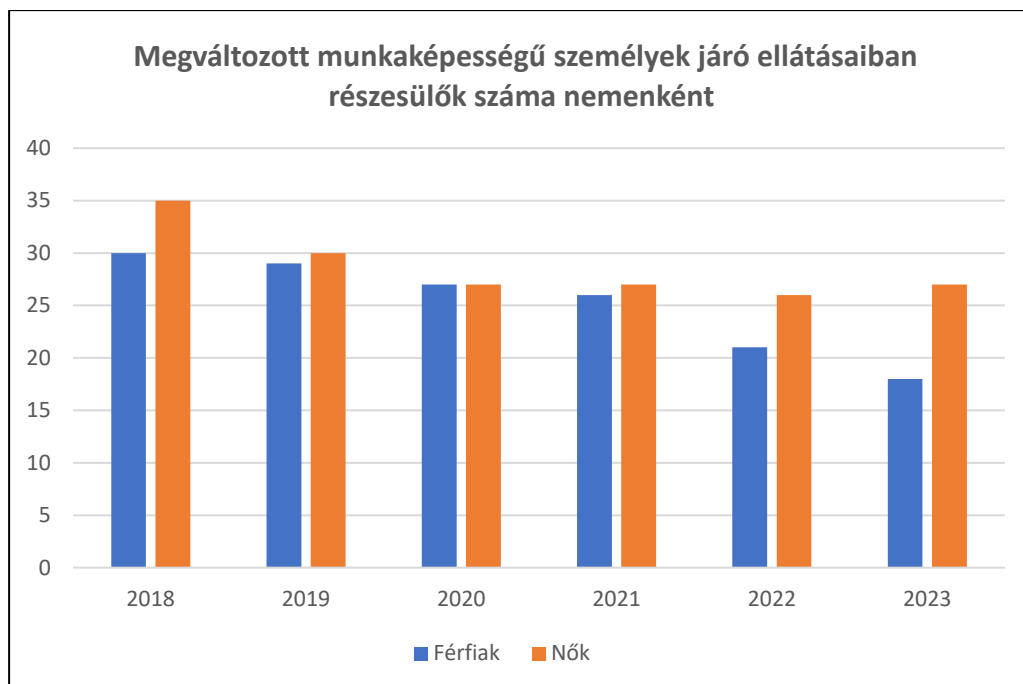
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők szempontjából átfogó adatokkal nem rendelkezünk. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van e bármilyen fogyatékossga.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	30	35	65
2019	29	30	59
2020	27	27	54
2021	26	27	53
2022	21	26	47
2023	18	27	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

Tiszajenőn és a szomszédos településen működik foglalkoztató, amely csökkent munkaképességű munkavállalókat alkalmaz. Ez környékünk egyik legkedvezőbb lehetősége számukra.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok:

Településünkön Nyugdíjas Klub működik, melynek a helyi Közösségi Színtér ad teret.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik, az ügyintézés a Járási Hivatalban érhető el.

Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál.

Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják.

Az ápolási díj, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is azon ellátások közé tartozik, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményt utal az önkormányzat.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételével kell a komplex akadálymentesítés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. Azaz ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős pénz ráfordításával – utólag akadály mentesíteni.

A községben az egészségügyi ellátást biztosító központ magában foglalja a háziorvosi rendelőt, a fogorvosi rendelőt és a védőnői szolgálatot. Az épület és a parkoló akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi. Ami még megoldandó a külterületen élők részére az utak portalanítása, kátyúk megszüntetése, aszfaltozása az akadálymentes közlekedés számára, ezzel együtt a település komplex akadálymentesítése. A településen jelenleg megszűnt a fiókgyógyszertár, és a gyógyszerári szolgáltatás kiemelkedő fontossággal bír az életünkben. A közösségi programokban való részvételhez egyre fontosabbá válik a Községi szintér felújítása, hogy megakadályozza az elszigetelődésüket.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A közösségi életben és programokon való részvételhez a kátyús utak javítása. A régi művelődési ház korszerűsítése mindenki igényéhez igazodóan.	Úthálózat javításához és a jelenlegi művelődési ház korszerűsítéséhez, akár bővítéshez is pályázatok figyelése és kihasználása.
---	---

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település úthálózata és a külterületi utak nehezen járhatók. Az ivóvízhálózatban egyre több a csőtörés. Az áramhálózat kapacitás nem elegendő a modern, energiahatékony háztartási eszközökhöz.	A belterületi és külterületi utakat folyamatosan kátyúzni, javítani és portalanítani kell a munkahelyekre való közlekedéshez. Pályázati forrást és együttműködő szerveket kell találni az ivóvízhálózat korszerűsítésére és az áramhálózat kapacitás bővítésére.
Jelenleg nincs bankautomata szolgáltatás a településen.	A szolgáltatók megtalálása, akár megfelelő hely biztosításával.
A közösség programokhoz a meglévő Művelődési Ház és annak berendezése elavult. Szabadtéri rendezvényekhez nincs megfelelő tér.	Pályázati forrás a z épület korszerűsítési és bővítési munkáihoz.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A faluban civil szervezetként működik, a Polgárőr Egyesület és a Sportegyesület amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Tiszajenő Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot egy nyílt képviselőtestületi ülésen végezzük el a tervben foglaltak megvalósításáról. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente falugyűlést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni:

- A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
- A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerülhet.
- Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
- Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
- A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
- Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	megvalósult	
Gyermekek	1./ Kevés a szülőkkel együtt töltött közös szabadidő és nincs jövőképük. 2./Helyi ösztöndíj összegének felülvizsgálata	1./ Szülők és gyermekek részére közös program szervezések. Együtt, egymásért a jövőnkért. 2./ A továbbtanulás anyagi háttéréhez, ösztöndíj biztosítása, mint motivációs segítség.
Idősek	megvalósult	
Nők	1./ Nehéz a Gyes-ről visszatérni, és az anyák mentálisan és fizikálisan elmaradnak a közösségtől..	1./Az háztartásból és gyermeknevelésből, megfelelő programokkal, szabadtéri eszközökkel segíteni az ideiglenes kimozdulást. A munkavilágába visszatéréshez kapcsolatok kiépítése.
Fogyatékkal élők	megvalósult	

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	megvalósult	
Gyermekek	1./A szülőkkel együtt egymásért, a jövőnkért. 2./ Az ösztöndíj mint motivációs segítség	1./ Oktatási intézmények és az önkormányzat azaz a helyi közösségi szintér együttműködése 3./ Önkormányzat anyagi forrást találni.
Idősek	megvalósult	
Nők	1./ Az anya is dolgozó nő.	1./ Családsegítő Szolgálat, védőnő és önkormányzat
Fogyatékkal élők	megvalósult	

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol MINDENKI (romák is) számára biztosított az esélyegyenlőség, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az oktatás, az egészségügy és kultúra területén egyaránt. A munkanélküliségi arányok a társadalmi rétegekben egyenlően arányos, nem térnek el egymástól. Az érdekképviseleti rendszer elfogadott és működőképes. Hátrányos megkülönböztetés senkit sem ér. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők magasabb mértékű foglalkoztatásának elérése, amely által csökkenek az élethelyzetükből adódó hátrányaik. Közösségi segítséggel megoldódnak a problémáik. A szociális juttatásokhoz való hozzájutás biztosított.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek közoktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést. A mentálhigiénés fejlődésre, sport és egészségre nevelésre közösen figyelünk és segítjük.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi szolgáltatások hozzáféréseire, értékeire. Biztosítjuk számukra a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést. További segítséget nyújtunk az életkorral járó igényeik kielégítéséhez programok szervezésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenjogúsághoz fűződő jogok elismerését, valamint a nők elleni erőszak elutasítását. Törekedni kell a család és a munka összehangolásán.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők a komplex akadálymentesség biztosítását, egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket és a közösségi életben történő részvétellel az életminőségük növelését.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A szülőkkel együtt, egymásért a jövőnkért.
------------------	---

Feltárt probléma (megnevezése)	A szülők és gyermekek közös program hiányában, nem ismerik egymás céljait. A gyerekek jövőképe nem a való élethez igazodik. A megfelelő pályaválasztás hangsúlya.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Több szabadidős együttlét a szülővel, segítheti az integrációt a társadalomba és a toleranciát. Elősegítheti a megfelelő továbbtanulást, szakképesítés szerzését.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi stratégiai dokumentumokkal összhangban
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos szakmapolitikai stratégiákhoz
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szabadidős programok, kommunikációs tréningek, a célcsoporttal Ehhez megfelelő közösségi szintér biztosítása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat-Oktatási intézmény
Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
Az intézkedéshez szükséges (humán,pénzügyi,technikai) erőforrások	Pénzügyi pályázati forrásokból és humán
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
Az önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az ösztöndíj mint motivációs segítség
Feltárt probléma (megnevezése)	Egyre nehezebb a családoknak a gyermekek tovább taníttatása és csökken a felsőfokú szakképesítést szerző fiatalok száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A képzett fiatal munkaerők számának növelése, az ösztöndíj összegének növelésével is segítve az ez irányú anyagi kiadásokat.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos szakmapolitikai stratégiákhoz
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Ösztöndíj összegének felülvizsgálata A költségvetésből forrás biztosítása

Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Képviselő-testülete
Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kérelmezők és a tovább tanulók számának növekedése.
Az intézkedéshez szükséges (humán,pénzügyi,technikai) erőforrások	Pénzügyi
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
Az önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az anya is dolgozó nő
Feltárt probléma (megnevezése)	A főállású anyák családban és a háztartásban végzett munkájuk elismerésének hiányában, nehezen szakadnak ki a hétköznapiakból.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az anyák közösségi életben történő részvételének motivációjával és akár fitness park használatával segíteni a családban betöltött szerepet.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos szakmapolitikai stratégiákhoz
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kommunikációs tréningek, fejlesztő képzések és közösségi programok szervezése a célcsoporttal. Kültéri játszótér egy részében fitnesspark létrehozása.
Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Családsegítő és Védőnői szolgálat
Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségi programok résztvevőinek száma, fitnesspark megvalósulása,
Az intézkedéshez szükséges (humán,pénzügyi,technikai) erőforrások	humán és pénzügyi
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos

Az önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja a egyéb stratégiai dokumentumokkal	A kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartathatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Infrastrukturális fejlesztés.	Probléma továbbra is a földutak és belterületi utak járhatósága, közlekedésének javítása. Csőtörések miatt, az ivóvízminőség további javítása, csapadékvíz megfelelő elvezetése.	A lakosság életminőségének javulása, az úthálózat fejlesztés és karbantartás. Az ivóvízminőség javítás, hálózat korszerűsítésével, csapadékvíz elvezető árkok létesítése.	Tiszajenő településfejlesztési stratégia	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázati és lehetséges kihasználása	Önkormányzat és polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Úthálózat bővítése és az infrastruktúra fejlesztése.	Pályázati források kihasználása és az Önkormányzat önerő növelése.	Folyamatos karbantartással	Nem releváns.
2	Meglévő szolgáltatások bővítése a korábbi igényeikhez igazodva.	A lakosság bankautomatáival és gyógyszerhárral történő ellátása.	A helyi igényeknek és a kornak megfelelő szolgáltatást nyújtó település.	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A lakosság igényeinek mérten akár fiók gyógyszerhárral és bankautomatákkal telepítése.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	A közszolgáltatások növelése.	Kapcsolatteremtés kiépítése és segítése.	A település szolgáltatásának bővülése.	Nem releváns.
3	Közösségi programok megrendezéséhez megfelelő helyszín kialakítása.	Az épület belső korszerűsítése, bővítése indokolt rendezvényekhez, és az üzemeltetéshez az épület további energia korszerűsítése.	A közösségi életben való részvétellel, az emberi kapcsolatok megerősítése és ezáltal segítése.	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázati és lehetséges felkutatása és kihasználása.	Önkormányzat	2027. 12. 31. (péntek)	Közösségi programok szervezése és minősége.	Pénzügyi, pályázati források	Lakossági résztvevők száma.	Nem releváns.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	A szülőkkel együtt egymással, a jövőnkért.	A gyermekek és szüleik közös programjának csökkenése, a figyelem és a jövőkép hiány.	Több együttlét a szülővel, toleranciára való nevelés és az integráció elősegítése érdekében.		„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti stratégia	Közösségi programok szervezése	Önkormányzat és a helyi Civil Oktatási intézmények	2026. 12. 31. (csütörtök)	Résztvevők száma.	Pénzügyi és humán erőforrás	Folyamatos, de függ a célcsoporttól	Nem releváns.
3	Az ösztöndíj mint motivációs segítség	A továbbtanulási anyagi hátterének segítése.	A képzettséget szerző fiatalok számának növelése, a munkaerőpiachoz.	Gazdasági Program.	• Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Önkormányzat ösztöndíj összegének felülvizsgálata	Polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Képzettség szerzők számának növekedése	Pénzügyi forrás	Függ az Önkormányzat gazdasági helyzetétől	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Az anya is dolgozó nő	A főállású anyák elismerése és a munkaerőpiacra történő visszatérés akadályai.	A hétköznapi rutinjából segíteni kiszakadni és továbblépni az anyáknak, mentális és fizikai állapotuk megőrzése.		• Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Közösségi programok részvételének fokozása, fitnesspark létesítése,	Önkormányzat és a védőnői szolgálat együttműködése	2026. 12. 01. (kedd)	Játszóterek és a közösségi szintér kihasználtsága	Pénzügyi és humán erőforrás	Függ a célcsoporttól	Nem releváns.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

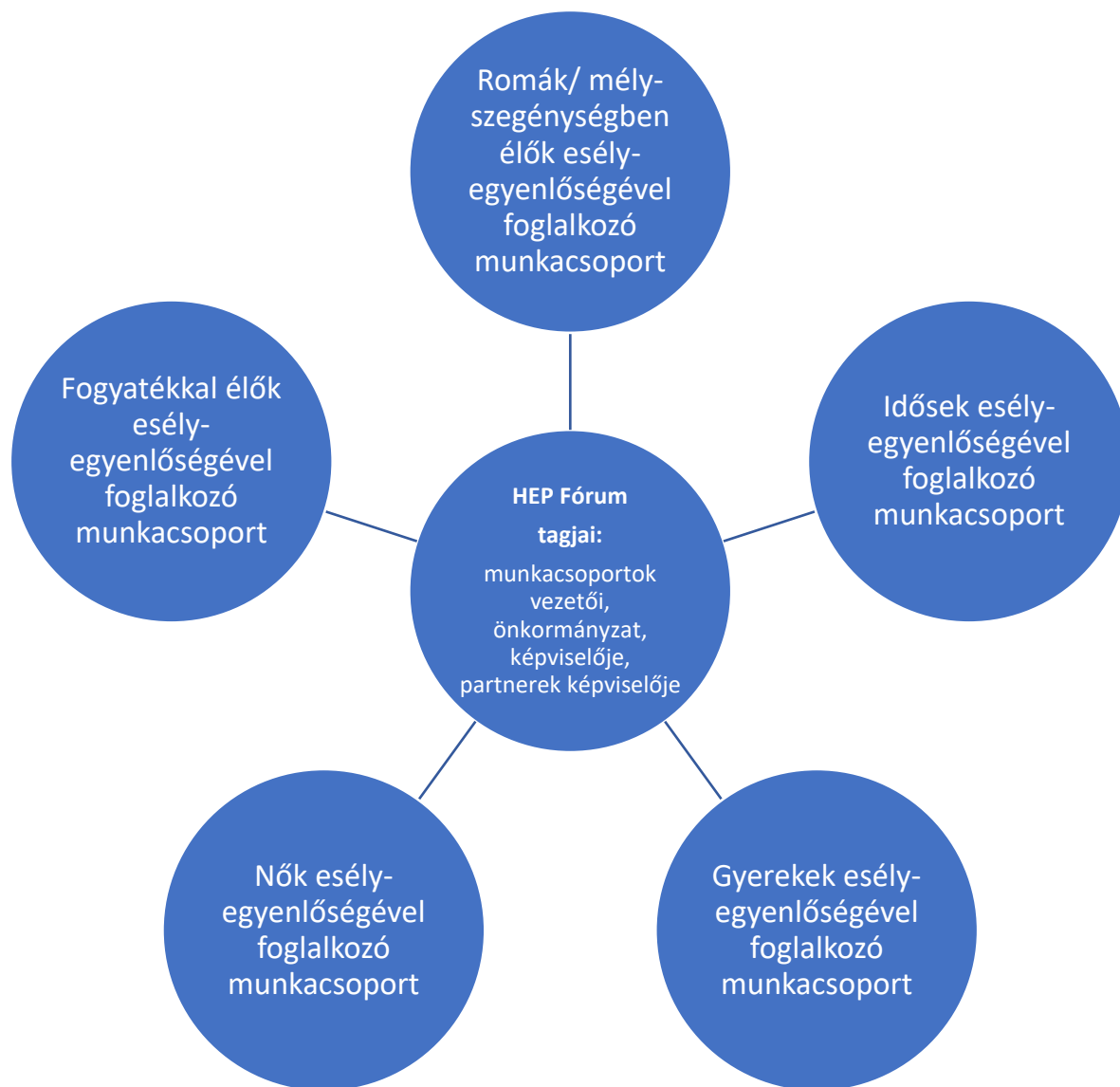
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások 2 évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkor polgármester:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszajenő község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszajenő község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 102/2023.(XI.23.) Kt.sz. határozatával elfogadta, a ../2025.(XI.26.) Kt.sz. határozatával felülvizsgálta.

Mellékletek:

Dátum: Tiszajenő,2025.XI.26.

Aláírás

A Tiszajenő Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Tiszajenő,2025.XI.26.

Partner aláírás

Dátum: Tiszajenő,2025.XI.26.

Partner aláírás

Dátum: Tiszajenő,2025.XI.26.

Partner aláírás